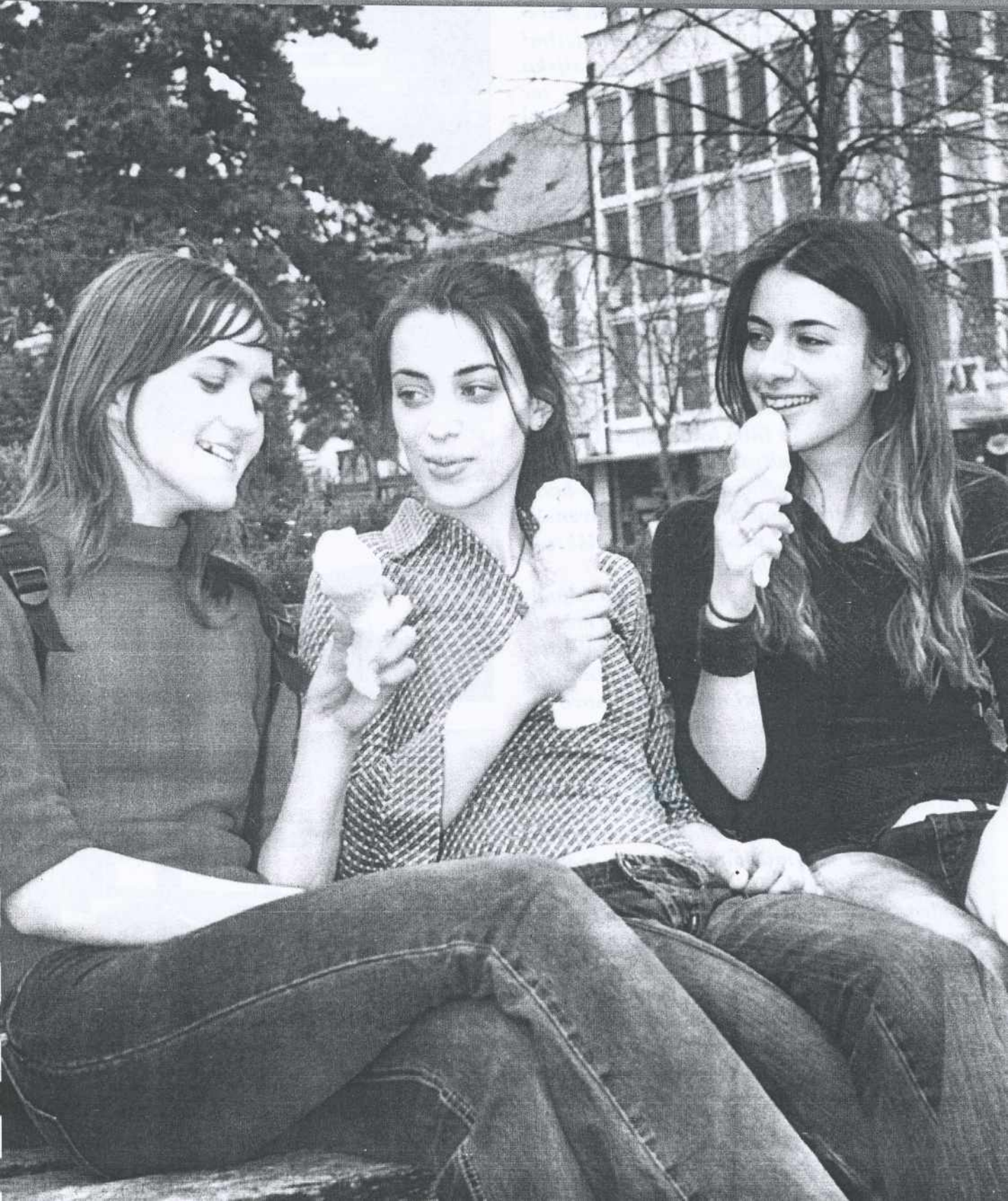


23. april 2004

številka 38

# SNOBVISHKE

GLASILO MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA





# MURSKA SOBOTA Z OKOLICO DOBILA NOVO ČISTILNO NAPRAVO

*Združevanje javnega in zasebnega kapitala. Po dveh mesecih naj bi naprava začela polno obratovati*

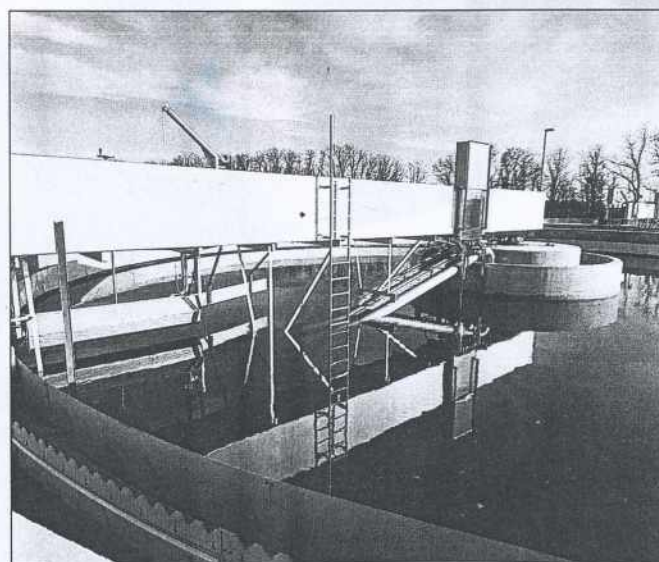
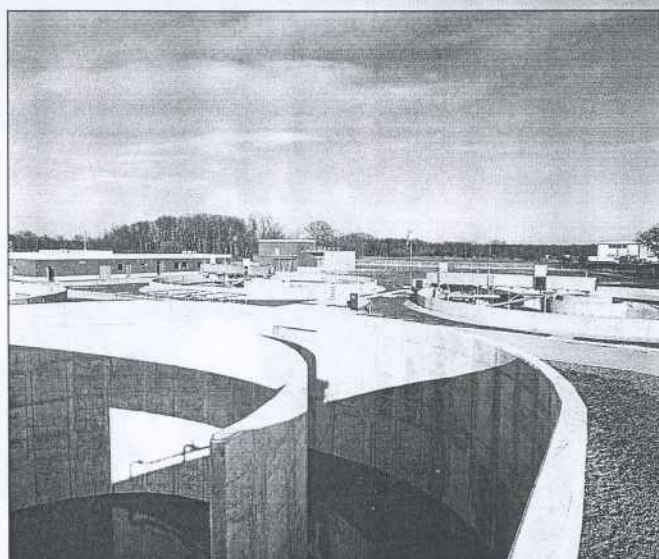
*Potem, ko je bila med predstavniki podjetij Petrol, SGP Pomgrad ter Mestno občino Murska Sobota pred nekaj več kot petnajstimi meseci podpisana tripartitna koncesijska pogodba za gradnjo čistilne naprave ter opravljanje gospodarske javne službe čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda, je konec marca nova čistilna naprava na reki Ledavi pri Murski Soboti začela s poskusnim obratovanjem. Že po dveh mesecih naj bi naprava z zmogljivostjo 42 tisoč populacijskih enot začela polno obratovati.*

*Investicija, vredna 7,5 milijona evrov, je zgrajena po najsodobnejši tehnologiji, saj tehnološki postopek čiščenja zajema mehansko, biološko in kemično čiščenje ter dodatno čiščenje s peščenimi filtri in dezinfekcijo s sevanjem svetlobe v ultravijoličnem spektru. S kar 95-odstotnim učinkom čiščenja pa bodo izpolnjeni tudi najzahtevnejši slovenski okoljski standardi, predvideni za čiščenje voda na občutljivih območjih.*

*Nova pridobitev - ta bo poleg čiščenja odpadnih in padavinskih voda iz vseh krajev mestne občine omogočila tudi priključitev kanalizacijskega omrežja naselja Martjanci in dela občine Tišina ter v celoti nastajajočo novo industrijsko cono v Murski Soboti, je pomembna tudi zato, ker se je pri omenjeni investiciji uporabil model združevanja javnega in zasebnega kapitala, ki se pri nas šele uveljavlja.*

*Nova čistilna naprava bo lahko v enem letu prečistila kar 3,6 milijona kubičnih metrov odpadnih komunalnih in padavinskih voda. Zgrajena je v neposredni bližini stare, ki obratuje že od leta 1970 in že lep čas ni več zadoščala potrebam.*

*S podpisom koncesijske pogodbe je bila Petrolu podeljena koncesija za opravljanje gospodarske javne službe čiščenja odpadnih in padavinskih voda na čistilni napravi Murska Sobota za obdobje 25 let.*





**I**n tako smo, spoštovana bralka in spoštovani bralec tam, kjer smo želeli biti. In to s prepričljivo, plebiscitarno večino. Pred vrati velike evropske družine namreč, pred vrati raja. Za nekatere. Drugi so manj evroevforični. Niso povsem prepričani, da je to to. In če nisi vnaprej navdušen pravijo, da si skeptik. Ali celo, da si sovražnik napredka in uničuješ s krvavimi žulji izkrčeno pot, ki je edina zveličavna in tako tudi edina možna. Je res? Pokazal bo čas, ki je najbolj racionalen in zanesljiv merilec zgodovinskosti dogodkov. Čas ne pozna čustev, ne ideologije, še manj je v kakšni politični grupaciji. Zato bo gotovo znal presoditi. Vprašanje je le, koliko generacij bo na to sodbo potrebno počakati.

V imenu vseh sedanjih (generacij namreč) v naši kokošji državi seveda upam, da bo čas nekoč pokazal, da se nam je 1. maja 2004 resnično zgodila najboljša možna različica.

Zadnje Soboške novine v stari, obbalkanski družbi, so kronika nekaterih dogodkov mestni občini Murska Sobota. Seveda je ob preteklosti tudi nekaj napovedi tistega, kar se ima v bližnji prihodnosti za zgoditi.

Naslednje novine pa bodo že evropske. Ne vem, če tudi nodro-rumene. Vsekakor pa bo takrat, če ne prej, dokončno napočil čas, da se nehamo barvati. Četudi samo po jajcih, za katera kot vidite ni nujno, da so plod golj kokošje vztrajnosti...

Bojan Peček

# POČASTITEV VSTOPA SLOVENIJE V EVROPSKO UNIJO

Dogodek bomo proslavili v Mestni občini Murska Sobota s predstavniki različnih področij družbenega življenja, ki bodo zasadili 25 lip v čast 25 članicam EU, in sicer na Ulici Štefana Kovača v smeri od razbremenilnega kanala do Gederovske ulice. Prireditev bo v petek, 30. aprila ob 11.00. Udeleženci programa in občani, ki jih ob tem vljudno vabimo, da se slovesnosti pridružijo, se bomo zbrali ob 10.30 na Trgu zmage in v povorki krenili do prizorišča.

Na predlog župana je mestni svet poimenoval drevored, ki ga bomo ob vstopu v EU zasadili, Drevored Evropske unije.

Občanke in občani, pridružite se nam v čim večjem številu!

Anton Slavic, župan

## NASTANEK PIRHOV



Glavna SOBOŠKE NOVINE  
MESTNI SVET  
Mestna občina Murska Sobota  
Mestna ulica 2, 9000 Murska Sobota

Objaviteljski odbor:  
Anton SLAVIC, Ernest EBENSPANGER,  
Franc MEDIC, Ivan DBAL,  
Jozef PEČEK, Alojzij ROUS,  
Darko BUONS, Drago SIFTAR in  
Franc WEINDORFER

Odgovorni urednik:  
Bojan PEČEK

Jezikovni pregled:  
Gabrijela GRANFOL PEJRAČA

Grafična priprava in tisk:  
TSKARNA KLAR Murska Sobota

Naklada: 7000 izvodov

Soboške novine prejemajo gospodinjstva v mestni občini brezplačno.



# Oh, ta komasacija

**Z**e sam naslov pove, kakšna bo tematika tega članka. Poizkusil bom na kratko razložiti pomen te besede in odpraviti vsaj nekaj dvomov o komasaciji, ki so prisotni pri ljudeh. Če mi bo to uspelo, bo pokazal čas in rezultati pri pridobivanju novih soglasij za uvedbo komasacijskega postopka v posameznih naseljih občine Murska sobota.

Namesto besede komasacija bi bilo bolje uporabljati kakšno drugo besedo ali besedno zvezo, na primer: združevanje razdrobljenih zemljišč. Verjetno bi ta besedna zveza naletela pri ljudeh na manjši odpor kot pa beseda komasacija, ki je povrh še tujka. Ob besedi komasacija ljudje takoj pomislijo na nekatere slabe izkušnje iz preteklosti. A tudi v preteklosti se med komasacijo niso dogajale samo slabe stvari. Nasprotno, večina komasacijskih udeležencev je bilo zadovoljnih. Vedno pa se najdejo tudi ljudje, ki z ničimer niso zadovoljni. Res pa je, da se dogajajo tudi napake, ki pa se jih poskuša odpraviti.

V komasacijskem postopku naj ne bi bil noben komasacijski udeleženec po končani komasaciji na slabšem, vedno samo na boljšem. Res pa je, da udeleženec, ki ima v postopku le eno parcelo, ne more pričakovati, da bo dobil v komasaciji več zemlje, kot to nekateri zmotno mislijo. Udeležencu z eno parcelo se lahko na njegovo željo to parcelo prenese bliže domu, če je to praktično izvedljivo.

Kaj se od komasacije lahko pričakuje? Združevanje parcel. Več parcel, ki jih ima komasacijski udeleženec v postopku, boljši učinek lahko pričakuje. Seveda je združevanje odvisno od več stvari. Pomembna je predvsem kvaliteta zemlje. Nikogar se iz dobre zemlje ne more seliti na slabo zemljo, prav tako ne obratno, razen za zakonsko določen odstotek, ki se ga moramo strogo držati. Seveda so možna tudi večja odstopanja, ampak samo na željo ali s privolitvijo komasacijskega udeleženca. Vsa zemlja, ki se nahaja v komasacijskem območju,

je na novo ovrednotena in ocenjena. Prav tako se vzorci zemlje dajo na analizo v laboratorij, kjer jo tudi kemijsko pregledajo. Tako dobimo samo za potrebe komasacije neko novo enoto, to je cenilna enota. Vsakemu udeležencu v komasacijskem postopku se izračuna, koliko cenilnih enot je v komasacijo vložil, da potem dobi nazaj po vrednosti enako površino. V komasaciji se ne menjajo metri za metre, ampak cenilna enota za cenilno enoto. To je potrebno zaradi različne kvalitete zemlje. Kako to izgleda v praksi, bom opisal z naslednjim primerom. Če nekdo vložil v komasacijo 1 hektar zemlje najboljše kvalitete, to znese en milijon cenilnih enot. Potem pa se mu na primer dodeli na novo malo slabša zemlja. Zato bo dobil po površini toliko več zemlje, kolikor odstotkov slabšo je dobil. Seveda velja tudi obratno. Ampak tudi tu zakon dopušča strogo omejene odstotke. Po vrednosti se lahko udeležencu dodeli do pet odstotkov več ali manj, po površini pa znaša ta odstotek do petnajst odstotkov več ali manj.

To je bil le kratek opis komasacijskega postopka. Seveda moramo med samim postopkom paziti še na druge pomembne stvari. Tako ostanejo na svojih mestih in seveda tudi dosedanjim lastnikom vsi trajni nasadi, gozdovi, stavbna zemljišča... Med trajne nasade spadajo sadovnjaki, vinogradi, nasadi grmovnic in še kaj bi se našlo. Dosedanjim lastnikom ostanejo tudi razni trajni objekti, ki se nahajajo na parcelah, na primer vodnjaki, lokalni namakalni sistemi...

Opisal bom še nekaj postopkov pridobivanja soglasij za pristop k komasaciji. V Prekmurju so zelo različni interesi glede pristopa k izvedbi komasacije. Medtem ko na Goričkem sam komasacijski odbor zbere brez težav zahtevanih 80 odstotkov lastnikov po površini zemljišč, se na ravninskem področju, predvsem pa v širši okolici Murske Sobotice, ta odstotek doseže z veliko težavo. Mnogo truda je potrebnega, da ljudi s trdimi argumenti prepričaš, da podpišejo pristopno izjavo. Ljudje poz-

najo veliko »zanesljivih«, v resnici pa popolnoma neresničnih informacij o samem poteku komasacije. Mnogi vedno povedati za vse sporne primere, ki so se pojavili na kateri koli komasaciji v Prekmurju, ne omenijo pa, da je praktično 99 odstotkov ljudi zadovoljnih z zemljišči, ki so jim bila dodeljena.

V mesecu novembru so bila predstavitvena predavanja o komasaciji v treh naseljih Mestne občine Murska Sobota, in sicer v Bakovcih, Krogu in Rakičanu. Ker je bil odziv zelo slab, so s predstavitve poteka komasacije ponovile v mesecu januarju. Tudi tedaj odziv ni bil dosti boljši. Kljub temu pa se je komasacijski odbor v Bakovcih odločil, da bo stvar izpeljal do konca. Manjšo zamudo mu je sledil tudi komasacijski odbor v Krogu. S skupnimi močmi in z veliko truda smo postopek pripeljali tako daleč, da imajo danes Bakovci in v Krogu zbranih tistih potrebnih 80 odstotkov in še nekaj rezerve je ostalo. Pohvaliti moram celotni komasacijski odbor v Bakovcih in nekaj članov odbora v Krogu za res požrtvovalno delo, ki so ga opravili. Poslušati s morali tudi pikre pripombe nekaterih sokrajanov, ki so jim očitali, da to delajo za plačilo in ne vem še za kakšne uiluge, ki jih bodo deležni, če bo komasacija uspela. Nič od tega ni res. Vse delo so opravili popolnoma brezplačno v času, ki so si ga odtrgali od časa, ki ga običajno porabijo za svoja vsakodnevna opravila. Delo so opravljali zaradi prepričanja, da se bo po končani komasaciji delo na kmetijah vsaj malo izboljšalo. Še bi lahko našteval neprjetne dogodivščine, a naj bo dovolj. Bilo je tudi veliko prijetnih srečanj z ljudmi, ki so jih zanimalo predvsem predno: komasacije, ne pa samo negativne novice, ki so se širile po kraju.

Ob koncu tega članka naj ogovori krajanje Rakičana in njihov komasacijski odbor. Ne obupajte, ampak zavijajte rokave, poprimite za delo in verjemi mi, USPELO VAM BO! Tudi pomagati vam bomo.

Stane Drenč



# Neposredna plačila v kmetijstvu za leto 2004

Tudi v letošnjem letu vas želimo opozoriti na že utečeno pridobitev denarnih sredstev iz naslova ukrepov kmetijske politike in obenem okvirno seznaniti z nekaterimi novostmi.

Upravičenci, ki ste v preteklem letu vložili vlogo oz. zahtevek za pridobitev neposrednih plačil, boste ali ste že prejeli vlogo na dom po pošti. Za preostale so prazne vloge na voljo na območnem kmetijsko gozdarskem zavodu. Pri obrazcih za neposredna plačila za leto 2004 so bile uvedene nekatere novosti in spremembe, zato bi vas želeli opozoriti, da skrbno preberete podrobna navodila za izpolnjevanje obrazcev. V primeru nejasnosti pa priporočamo, da se za pomoč obrnete na kmetijskega svetovalca. Ti imajo tudi dostop do večine registrov in evidenc.

Rok za oddajo vlog je letos od 1. aprila do 15. maja. V kolikor upravičenci pošljete vlogo v roku do 25 dni po preteku roka za oddajo, se znesek pomoči zniža za 1 odstotek za vsak delovni dan zamude. V primeru, da z oddajo vloge zamudite več kot 25 koledarskih dni, se zahtevek šteje kot prepozen.

Obrazcem za neposredna plačila za leto 2004 je priložen tudi obrazec za dodelitev individualnih mlečnih kvot (t.i. Izjava o izbiri referenčnega leta za dodelitev individualne kvote). Rejci morate to izjavo poslati na agencijo do 30. 4. 2004.

Osnovne obrazce morate do 15. 5. 2004 oddati tudi vsi tisti nosilci kmetijskih gospodarstev, ki nameravate kasneje vložiti zahtevke za katerikoli ukrep kmetijske politike. Velja tudi za ukrepa Zgodnje upokojevanje ter Podpora izvajanju EU standardov na kmetijskih gospodarstvih.

Nosilce kmetijskih gospodarstev z več kmetijskimi gospodarstvi opozarjamo, da skladno z uredbo (Ur.l. RS, št. 4/2004) lahko oddajo zbirno vlogo le za eno kmetijsko gospodarstvo. Tisti, ki imate več kmetijskih gospodarstev, lahko zaprosite za združitev kmetijskih gospodarstev ob oddaji zbirne vloge, tako da k zbirni vlogi priložite dopis, v katerem navedete, katera kmetijska gospodarstva (KMG-IID) želite združiti. Za podrobna navodila se obrnite na kmetijskega svetovalca.

**NOVOSTI PRI UKREPIH KMETIJSKE POLITIKE za leto 2004 so:** možnost uveljavljanja zahtevka za mlečno premijo in dodatnega plačila za mleko;

novi ukrepi v skupini ukrepov EKO 0: obvezna praha, prostovoljna praha, podpora za pridelavo lupinarjev, pomoč za stročnice, pomoč za energetske rastline;

novi ukrepi v skupini SKOP;

nov ukrep Zgodnje upokojevanje;

nov ukrep Podpora izvajanju EU standardov na KMG.

**EKAJ NASVETOV ZA PRAVILNO IZPOLNJENO IN POPOLNO ZBIRNO VLOGO:**

1. Bodite pozorni na spremembe in novosti.

- Vlogo izpolnite čitljivo, s tiskanimi črkami. Izpolnite vse zahtevane rubrike. Ne pozabite podpisati vseh obrazcev.
- Priložite vsa zahtevana potrdila in dokazila, za katere je v vlogi navedeno, da jih je potrebno priložiti.
- Minimalna velikost enote rabe za poljščine, za katero se lahko uveljavi zahtevek, je 10 arov, v primeru oljnih buč pa ni omejitev glede velikosti najmanjše strnjene površine.
- Uskladite podatke o parcelah, s katerimi razpolagate sami, s podatki iz katastra, in stanje v registrih trajnih nasadov s stanjem v naravi. Vaši podatki se morajo ujemati s podatki v uradnih evidencah, registrih in katastrih.
- Pazite, da se vam na obrazcih C in D ujemajo zaporedne številke enote rabe.
- Pazite, da se skupna površina dejanske rabe ujema s seštevkom dejanskih rab, navedenih v obrazcu.
- V prejšnji letih se je pojavljala t.i. napaka dvojnega parkiranja ali večkratne prijave iste površine oz. živali s strani različnih vlagateljev. Vloge, v katerih so bile ugotovljene te napake, so bile v delu, kjer so se podatki prekrivali, zavržene (vlagatelji za vse dvojno ali večkratno prijavljene površine oz. živali ne prejmejo sredstev).
- Preden zbirne vloge pošljete na agencijo, pregledajte, če so obrazci izpolnjeni in pripravljene za oddajo (osnovni podatki, popravki spremenjenih ali napačnih podatkov, datum, podpisi).
- Držite se roka za oddajo vloge. Zbirna vloga oz. posamezni obrazci morajo biti natančni, popolni in oddani pravočasno.
- Kopije zahtevkov obvezno hranite najmanj štiri leta od pravnomočnosti odločbe o zahtevku.
- Vlagatelj plača za morebitni pregled zbirne vloge s strani kmetijskega svetovalca 1000 SIT. V primeru, da kmetijski svetovalac nudi vlagatelju pomoč pri izpolnjevanju zbirne vloge, znaša strošek za pomoč dodatnih 3000 SIT za vsako uro pomoči.

## DODATNE INFORMACIJE IN POJASNILA

Upravičenci se lahko za dodatne informacije ter pojasnila v zvezi z neposrednimi plačili za leto 2004 obrnete na svoje kmetijske svetovalce.

Prav tako je za vaša vprašanja na razpolago Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja preko svoje informacijske pisarne, vsak delavnik med 9. in 15. uro na telefonskih številkah: (01) 478 92 10, (01) 478 92 83, (01) 478 93 55.

Vprašanja lahko pošljete tudi na elektronski naslov: aktrp@gov.si.

Na ARSKTRP se lahko za dodatne informacije in pojasnila v zvezi z mlečnimi kvotami obrnete na go. Matejo Faletič (elektronska pošta: mateja.faletic@gov.si).

Silvija Kouter



## Novi programi v poklicnem izobraževanju

Z razpisa za vpis v srednje šole za šolsko leto 2004/2005 je mogoče razbrati, da ta precej novosti prinaša tudi pomurskim srednjim šolam, zlasti v poklicnem izobraževanju.

Tako bodo na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu letos prvič vpisovali osnovnošolce v štiriletni program za poklic vrtnarskega tehnika, ostala pa bosta programa za pomočnika kmetovalca in kmetijskega tehnika.



Na Srednji poklicni in tehniški šoli v Murski Soboti bodo ob že obstoječih programih (obdelovalec kovin, instalater strojnih instalacij, avtomehanik, strojni mehanik, električar-elektronik, mizar, zidar in tesar, strojni tehnik in elektrotehnik elektronike) jeseni začeli izvajati še štiriletni program elektrotehnik računalništva ter triletni program za poklic konstrukcijski mehanik in klepar-krovec. Na omenjeni šoli pa bodo po enoletnem premoru ponovno vpisovali tudi v triletni izobraževalni program za poklic šivilja/krojač. Novost je tudi vpis bodočih dijakov v redno izobraževanje za poklic gradbeni tehnik, ki se je doslej izvajal le za vpisane ob delu.

Gimnazija Murska Sobota je razpisala 180 mest v splošnem gimnazijskem programu ter 18 mest v športnem gimnazijskem programu, Ekonomska šola Murska Sobota je razpisala 60 mest za program ekonomska-gimnazija ter program za poklic ekonomski tehnik in triletna programa administrator in trgovec. Srednja zdravstvena šola v Rakičanu bo še naprej vpisovala v štiriletni program za poklic tehnika zdravstvene nega in v triletni program za poklic bolničarja-negovalca.

### ZRELO ŽITO

Literarna skupina Univerze za tretje življenjsko obdobje, ta deluje pri Ljudski univerzi Murska Sobota, je v salonu Murske republike v soboški restavraciji Zvezda predstavila svoj prvi zbornik Zrelo žito.



Z literarnimi prispevki se v njem predstavlja trinajst avtorjev, in sicer: Stanislava Berden, Štefka Bohar, Cilka Dimec Žerdin, Marija Farkaš, Olga Gutman, Miša Horvat, Ivanka Klopčič, Silvestra Kološa, Janez Mataj, Ida Resnik, Marija Šedivy, Greta Škerget in Franc Žalik. Omenjeni so odlomke iz svojih del iz zbornika na predstavitvi tudi interpretirali.

Zbornik s podobno vsebino naj bi poslej izhajal vsako leto.

### PACKARIJE V SOBOŠKEM PARKU

Grafiti z mislimi na aktualne dogodke so bili že od nekdaj sestavni del velikih mest. Ti so se čisto potihoma prikradli tudi v Mursko Soboto. Zlasti aktualni in vsebinsko globoki so bili tisti, ki so se nanašali na referendum ob vstopu Slovenije v zvezo Nato.



Obiskovalce soboškega parka in druge mimoidoče, ki jih pot vodi mimo radiokloba in drugih dejavnosti Zveze organizacij za tehnično kulturo, pa preseneča povsem popisana stavba, ki je vse prej kot v ponos našemu mestu. Kdo se je znesel nad belo fasado, nihče ne ve. Eno pa je gotovo: to presega mejo okusnega in grafitov samih. Kvečjemu gre za packarijo, ki je odraz kulture neke generacije. Ali pa posameznikov znotraj nje.



Svetovni dan zdravja 2004

# Prometna varnost ni naključje

**S**vetovna zdravstvena organizacija (SZO) vsako leto, običajno 7. aprila, praznuje obletnico svoje ustanovitve v letu 1949.

Ali veste, da se vsak dan na cestah sveta poškoduje kar 140 tisoč ljudi? Več kot tri tisoč jih umre, okrog 15 tisoč pa ostane prizadetih vse življenje. Še večjo skrb pa vzbujajo predvidena gibanja na tem področju: število umrlih in poškodovanih v prometnih nezgodah se bo verjetno do leta 2020 povečalo za 60%, delež smrtnosti in invalidnosti zaradi poškodb v prometnih nezgodah dosega 90% in se bo kmalu povzpел na 95%.

Letošnje geslo Svetovnega dneva zdravja je »Prometna varnost ni naključje«. Izkoristimo to priložnost, da se tudi naša javnost osredotoči na pomembno zdravstveno vprašanje poškodb v prometu ter ukrepom za njihovo preprečevanje. Prometne nezgode lahko preprečimo, če jih prepoznamo kot resen zdravstveni problem in ne samo kot problem in vprašanje, ki se tiče prometa. Ob praznovanju svetovnega dneva zdravja nam SZO posreduje informacije o poškodbah zaradi prometnih nezgod in o njihovem preprečevanju, pri ozaveščanju ljudi in pospeševanju ukrepov za preprečevanje teh poškodb.

S takojšnjimi ukrepi in skupnimi prizadevanji lahko vplivamo na sedanja negativna gibanja in obvarujemo pred smrtjo in invalidnostjo odrasle in otroke - udeležence v prometu.

Za spremembe so potrebni zavestni napori vseh nas. K sodelovanju so povabljeni zdravstveni delavci pa tudi vsi drugi, od najmlajših prebivalcev do najstarejših, predstavniki vlade, civilne družbe, industrije in mednarodne skupnosti. Prav vsak od nas lahko pomembno prispeva pri uresničevanju zastavljenih skupnih ciljev: razumevanja tega problema in ozaveščanja najširše populacije, uvažanja ukrepov za preprečevanje in reševanje tega vprašanja na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni.

Jadranka Jovanovič, prof.  
Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota

## 10. SREČANJE KMETIC POMURJA

**Z**e po tradiciji so se v hotelu Daiana v Murski Soboti zbrale kmetice, 10-letni jubilej pa so primerno počastile.

Ivanka Donko, pri KZG Murska Sobota koordinatorka štirih kmetijskih svetovalk za dom, družino in dopolnilne dejavnosti, je ponosna, da tačas v Pomurju deluje že 13 društev kmečkih žena s približno 900 članicami. »Vedno znova si zastavljamo visoke cilje in jih s skupnimi prizadevanji v korist podeželskih družin preko predavanj, tečajev, razstav, različnih prireditev, vse do dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in domače obrti tudi uresničujemo.«



Peter Vrisk, predsednik KGZS, in Janko Slavič, direktor KGZ Murska Sobota, ki sta bila edina moška med blizu 200 ženskami na srečanju, sta se v pozdravnih nagovorih dotaknila predvsem vloge in pomena kmečke ženske za ohranjanje ljudskega izročila, osnovnih narodovih vrednot in spoštovanje tradicije. Milena Kulovec, strokovna svetovalka za dom, družino in dopolnilne dejavnosti pri KGZS, pa je ponovila staro resnico: »Če čakamo, da nam bo kdo kaj prinesel, čakamo zaman. Dobimo le tisto, kar si ustvarimo sami. In tega se kmečke žene iz generacije v generacijo še kako močno zavedajo!«

## KINOLOGI IZ BAKOVEC

**S**pomladjo so se začela tudi šolanja naših štirinožnih ljubljencev. Za šolanje psov že vrsto let uspešno skrbijo v kinološkem društvu Bakovci, kjer šolajo pse vseh pasem, ne glede na starost štirinožca.



Za šolanje lahko vašega psa še vedno prijavite, tečaji pa so ob četrtnih (od 17.00 do 18.00) in ob nedeljah (od 9.00 do 11.00). Vadbišče bakovskih kinologov je levo od nogometnega igrišča. Vsak tečajnik ob koncu tečaja opravi preizkus znanja, potem pa se lahko odloči o nadaljevanju šolanja. Podrobne informacije dobite po telefonu. Številki sta 525 12 22 ali (GSM) 041 470 828.



## Prodajno servisni center

**D**ružinsko podjetje Avto Škafar iz Bratonec je v Industrijski ulici v Murski Soboti odprlo nov Renaultov prodajno-servisni center. S tem so svojo osnovno ponudbo, prodajo novih in rabljenih vozil, servisiranje vozil ter kleparstvo in ličarstvo, obogatili še s tretjo lokacijo.

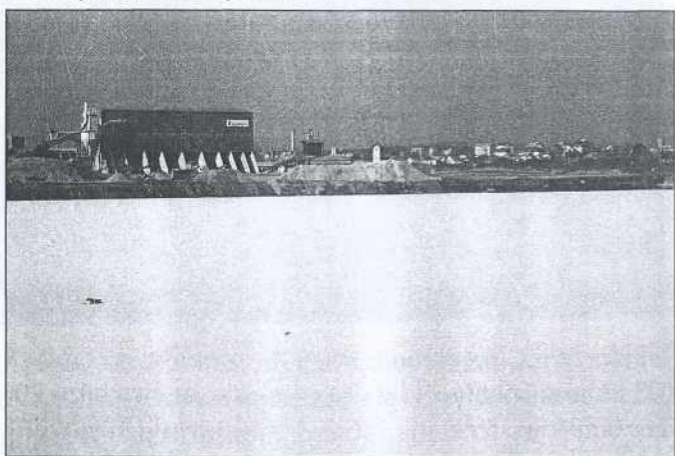
Ponudbo v Murski Soboti so obogatili še z avtomatsko avtopralnico.

Na otvoritvi je spregovoril tudi župan Mestne občine Murska Sobota Anton Slavic, družina Škafar pa je ob tej priložnosti Splošni bolnišnici Murska Sobota izročila ček v vrednosti 500 tisoč tolarjev.



## «Soboško jezero» s kulturno in rekreacijsko vsebino

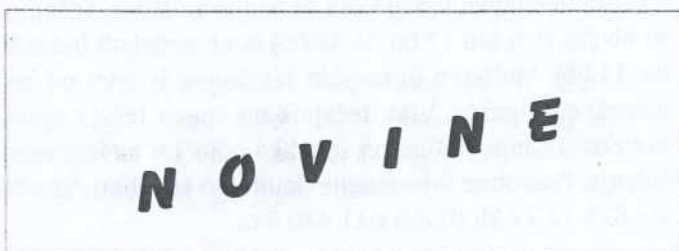
**P**osebna iniciativna skupina je izdelala idejni projekt Soboško jezero. Le-ta je nastal kot kompilacija idejnih rešitev in pobud za ureditev močno degradiranega okolja, nastalega z več kot 20-letnim zelo intenzivnim izkopom gramoza na Bakovski cesti pri Murski Soboti in z izgradnjo avtocestnega odseka Lipovci-Vučja vas s spremnimi objekti.



Idejni projekt obsega izrabo brežin t.i. Soboškega jezera pri Murski Soboti oziroma sanacijo vode v jezeru, ki jo je mogoče rabiti tudi za človeku prijaznejše poljedelstvo, zlasti pa postavitev delovnih in razstavnih prostorov za potrebe tamkajšnjega Pokrajinskega muzeja, ki je na tem območju že izvedel obsežne in uspešne arheološke raziskave.

Kot pravita avtorja projekta, arheolog Mitja Guštin in arhitekt Andrej Kalamar, projekt Soboško jezero v prvi vrsti združuje na skupnem prostoru kulturno in rekreacijsko vsebino. Osnovo za to naj bi predstavljali infrastrukturni objekti, katerih osnova bo skupna velika vodna površina. Načrtovana je namreč postavitve muzejskega poslopja z razstavnimi dvoranami, delovnimi in depojskimi prostori. V muzeju je predvidena stalna razstava z delovnim naslovom Arheološka zbirka Pomurja in vrsta javnih programov, ki naj bi dopolnjevale kulturno ponudbo Murske Sobote. V navezavi z muzejsko vsebino pa je v obliki posebnih kapsul zasnovan Podvodni akvarij s predstavljeno zgodovino Panonskega morja, vodnega živalskega sveta in človekovih podvodnih aktivnosti.

V rekreacijskem delu, ki ga je deloma že predvidel pred leti izdelani ureditveni načrt, pa je ob obalni ureditvi s pomoli za kopanje, vodne športe in regatnim centrom, predviden tudi večji adrenalinski park in osrednje postajališča za turistične nomade, ki potujejo s pomočjo avtodoma.





## EDINA TEMA JE NEZNANJE



V Pokrajinskem muzeju v murskoboškem gradu je do 12. junija na ogled nevsakdanja razstava, ki so jo pripravili v pokrajinskem muzeju iz Kočevja. Podnaslov razstave je Šolstvo in skrb za slepe in slabovidne na Slovenskem. Gre za to, da tudi vsi, ki normalno vidimo, spoznamo, da se lahko invalidi enakopravno vključujejo v vsakdanji življenjski utrip, če le imajo dovolj volje in vztrajnosti.

## PRVA SKUPNA DOBRODELNA AKCIJA ŠTIRIH KLUBOV

Ena prvih skupnih akcij štirih klubov - PAC, Lions, Leo in Rotary - je bila organizacija dobrodelnega koncerta svetovno znane pianistke Rite Kinke, katerega izkupiček so namenili za 8-člansko družino Horvat iz Podgradja pri Ljutomeru, ki je v prometni nesreči ostala brez očeta. Skupaj so za družino zbrali 330 tisoč tolarjev.



## Knjižnica postaja ponos Sobote in regije

Po peripetijah zaradi pomanjkanja denarja za opremo se je tik pred kulturnim praznikom končno zgodilo odprtje Pokrajinske in študijske knjižnice, na katero so Pomurci čakali več kot 30 let. V knjižnici je 300 tisoč enot knjižnega gradiva, že takoj v začetku delovanja pa je čudovita zgradba požela nedeljene simpatije. Prijetna je namreč tako navzven kot je prisrčno tudi vzdušje v sami knjižnici.



Objavljamo čestitko vdove našega najbolj priznanega fotografskega mojstra, ki je v svoj objektiv ujel zaprašene slike nekdanje Sobote, Jožeta Kološe. Pisanje lepo ponazarja, kakšna navdušenost vlada nad knjižnico. Gospa Piroška Kološa je namreč zapisala:

Koper, 2004, 12. II.  
 Spoštovani gospod Anton Kolar!  
 Dovolite, da ob stornitvi  
 Podrajinske in študijske  
 knjižnice iz vsega srca  
 čestitam in zahvalim vam  
 in vsem, ki ste omogočili te  
 čudovite sanje Predmurov!  
 Žal mi je, da moj mojster  
 ni dočkal in jaz tudi  
 samo na T.V. RADIO in VESTNIK  
 dobro videla, ne osebno,  
 pa vseeno sam jerala  
 od veselja.  
 Želim vam dobro zdravje,  
 sreče, uspešnih delo,  
 zadovoljstvo!  
 Spoštovanjem in  
 lepimi pozdravi:  
 Piroška Kološova



## Generalmajor Lipič

### obiskal prvo generacijo prostovoljcev SV

V murskosoboški vojašnici je bilo na 13-tedenskem usposabljanju 21 prostovoljcev, katerih glavnina prihaja iz Pomurja, nekateri pa tudi s Štajerske in Koroške. Usposabljali so se od ponedeljka do petka med 8. in 17. uro, po tem času pa so bili vojaki prosti. Bivali so lahko doma ali pa so ostali v vojašnici. Kljub temu se jih je večina odločila za slednje, domov so odhajali le ob koncu tedna.

Prostovoljci so se usposabljali še v Bohinjski Beli, Novem mestu in Postojni. Vseh skupaj je bilo 97.

Kot je generalmajor Lipič povedal po končanem obisku, so bili vojaki-prostovoljci zadovoljni s programom usposabljanja, z namestitvijo in opremo, ki so jo imeli na razpolago. Izrazili so željo, da bi se seznanili tudi s katerim od drugih programov usposabljanja.

Dejal je še, da je z ukinitvijo naborniškega sistema to eden od načinov, kako ohraniti vez med civilnim okoljem

in profesionalno vojsko. S tem pridobi tudi vojska, ki ostane transparentna do okolja, v katerem deluje.



### PRIZNANJA OB SVETOVNEM DNEVU CIVILNE ZAŠČITE

Leto 1990 je bil na zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku 1. marec proglašen za svetovni dan civilne zaščite. Dve leti pozneje je bil potrjen tudi v naši državi in danes je v Republiki Sloveniji v enote, štabe in ustanove civilne zaščite vključenih preko sto tisoč Slovenk in Slovencev, v glavnem prostovoljcev.

Namestnik direktorja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Branko Dervodel je na to spomnil na posebni prireditvi 3. marca v prostorih Dvojezične osnovne šole I v Lendavi.



Slovesnosti so se udeležili tudi udeleženci oziroma nagrajenci letošnjega natečaja murskosoboške izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje pod naslovom »Naravne in druge nesreče - nevarne snovi«. Na natečaju kjer je sodelovalo 211 mladih avtorjev z 219 likovnimi in literarnimi izdelki. Tradicionalno so se, sicer izven konkurence,

natečaja udeležile tudi šole in vrtci sosednjih držav. S Hrvaške in Madžarske je prispelo 29 likovnih del.

Na prireditvi so podelili častne znake Civilne zaščite, bronastega je med drugimi dobil Drago Kur iz Murske Sobotne.

Med dobitniki priznanj in nagrad literarnega in likovnega natečaja so bili tudi letos šolarji in šolarke Mestne občine Murska Sobota. Priznanje in nagrado za 3. mesto je prejela Barbara H,II z OŠ I Murska Sobota (mentorica Slavica Ovčec Dečko), za 5. mesto pa Kim Cvetko z OŠ III Murska Sobota (mentorica Terezija Gujtman).

### ZBOR BORCEV KO MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

Na rednem letnem občnem zboru so se zbrali članice in člani Krajevne organizacije Zveze združenj borcev in udeležencev narodnoosvobodilnega boja s področja mestnih četrti mesta Murska Sobota ter okoliških krajevnih skupnosti. Organizacijo, ki šteje 142 rednih ter šest pridruženih članov (mesto 113, Rakičan 8, Krog 4, Satahovci 2, Bakovci 10, Černelavci 3, Veščica 2, Kupšinci 6), vodi predsednica Mileva Veren. V organizaciji je 44 žensk, povprečna starost članov organizacije pa se že bliža 80. letu.

Po lanskoletni oktobrski konferenci so še pred koncem istega meseca na soboškem pokopališču izvedli spominsko slovesnost ob 1. novembru - dnevu spomina na mrtve, ko se je, žal, zbralo le okrog 30 ljudi.

F. Matko



# Krvodajalci so praznovali

**P**roslavo ob 50. obletnici krvodajalstva v Sloveniji in 140-letnici Rdečega križa so počastili tudi v Murski Soboti. Slovesnost je pripravilo Območno združenje Rdečega križa Murska Sobota.



*Najuspešnejši pomurski krvodajalci (od leve): Janez Drvarič, Franc Fartek, Jože Ošljaj in Ladislav Abraham*

Slavnostni govornik na prireditvi je bil predsednik Rdečega križa Slovenije Janez Remškar, dr. med., ki je med drugim poudaril, da so slovenski krvodajalci med vodilnimi v Evropi, med njimi pa še posebej izstopajo Pomurci. Trenutno v Sloveniji kri daruje okrog sto tisoč prebivalcev, zaradi odprtja novega kardiovaskularnega centra na Primorskem pa se bo potreba po krvi še povečala, zato bi se že letos moralo število darovalcev krvi povečati za 5 %.

## KAKŠNO JE ŽENSKO SRCE?

**D**ruštvo za zdravje srca in ožilja Slovenije je v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno varstvo Murska Sobota, pomurskim in podravskega društva za zdravje srca in ožilja, pomurskim društvom za boj proti raku in Območnim združenjem Rdečega križa Murska Sobota, v Galeriji Murska Sobota pripravilo zanimivo zdravstveno razstavo Ali je žensko srce drugačno. Gre za stalno razstavo, ki kroži po Sloveniji že devet let.

Z njo so skušali opozoriti, da sta oba spola, podvržena srčnožilnim boleznim, zaradi katerih umre kar štirideset odstotkov ljudi. Če so v rodni dobi ženske do teh bolezni manj dovzetne, pa lahko doživijo hiter napredek v menopavzi.

Razstavo so popestrili s pokušnjo zdrave hrane, predvsem mleka in mlečnih izdelkov ter sadja. V sklopu razstave sta bili tudi strokovni predavanji zdravnic Nade Šavel Švagelj in mag. Branislave Belovič.

Na slovesnosti so najbolj zvestim pomurskim krvodajalcem podelili tudi priznanja. Prejeli so jih Jože Ošljaj iz Pucconec, ki je kri daroval že 150-krat, Franc Fartek iz Murske Sobote (134), Janez Drvarič iz Bakovec (111), Ladislav Abraham iz Černelavec (103) in Franc Kuhar iz Petanjec (100).

## IVAN ŽERDIN DOSLEJ KRI DAROVAL ŽE STOKRAT!

**N**a sedežu Območne organizacije Rdečega križa (OORK) v Murski Soboti so pripravili priložnostno slovesnost, na kateri so izročili priznanje za stoto darovanje krvi Ivanu Žerdinu.



*Ivanu Žerdinu je čestitala tudi Branislava Belovič, dr. med., predsednica OORK Murska Sobota*

Darovalec bo julija letos dopolnil 50 let, je krvodajalec že od leta 1974, ko se je akcije udeležil naključno in predvsem iz radovednosti. Redno pa kri daruje zadnjih 20 let. Kot je povedal, je kri daroval tudi v Celju, Mariboru in Ljubljani, kamor ga je kot zaposlenega na SCT Ljubljana in Unior Zreče vodila službena pot, zadnjih 18 let pa v rojstnih Krncih kmetuje. Kri daruje vsake tri mesece na oddelku za transfuziologijo Splošne bolnišnice v Murski Soboti. Kot so izračunali, je jubilan, ki se je 19. januarja letos, ko je daroval kri že natanko stotič, kot 7. Prekmurec vpisal v »Klub 100«, doslej daroval že več kot 40 litrov te življenjske tekočine. To pa je količina, ki je rešila že na desetine življenj.

Kot so povedali odgovorni, je v pomurski regiji veliko krvodajalcev, soboška bolnišnica pa nima težav samooskrbe s krvjo. Letno potrebuje okrog 3.600 enot, z območja soboške in lendavske upravne enote pa jih imajo blizu 5.000. Viške krvi pošiljajo v bolnišnico v Mariboru, kjer se prav tako zdravijo pacienti iz Pomurja. Z radgonskega in ljutomerskega območja pa ljudje kri darujejo v okviru akcij, ki jih pripravlja Rdeči križ Slovenije. Od 100 tisoč enot jih tako v Pomurju naštejejo 7 tisoč.



# Programi Mestnih četrti Murska Sobota v letu 2004

Mestne četrti Murska Sobota (Center, Ledava, Park, Partizan in Turopolje) imajo v letošnjem proračunu 26.000.000,00 SIT, namenjenih za izvajanje investicij iz področja cestno prometne infrastrukture. V letošnjem načrtu je tako izvedba pločnikov v štirih ulicah (del Trstenjakove ul., del Tomšičeve ul., in sicer od ul. Juša Kramarja do Trstenjakove ul., pločnik na severni strani povezovalne ceste od Tomšičeve ul. do Kajuhove ul., del v šolskem naselju - odsek ob Gimnaziji in SPTŠ), poleg pločnikov pa tudi ureditev parkirišč ob stanovanjskih blokih v Stari, Mojstrski in Slovenski ul., kjer bodo občani sofinancirali 50 % investicije, tako da bo s tem deležem vrednost investicij v letošnje programe narasla na 33.000.000,00 SIT.

**POZIVAMO VSE OBČANE MESTA MURSKA SOBOTA, DA SE UDELEŽIJO ČISTILNE AKCIJE V MURSKI SOBOTI, KI BO V SOBOTO, 24.04.2004, OB 9.00. PO KONCU BO POGOSTITEV NA TENIŠKEM IGRIŠČU V FAZANERIJU. UDELEŽENCI NAJ S SABO PRINESEJO ROKAVICE!**

#### ZBIRNA MESTA:

- TENIŠKO IGRIŠČE V FAZANERIJU OB 8.30
- OTROŠKO IGRIŠČE V JAKOBOVEM NASELJU OB 8.30
- VHOD V LEDAVSKO NASELJE (OB MOSTU ČEZ POTOK LEDAVA) OB 8.30

Trenutno poteka zbiranje prijav za vlaganja v izgradnjo telefonskega omrežja, zato pozivamo občane, da podajo vloge pravočasno.

Zadnjo soboto v aprilu pa bomo izvedli še tradicionalno čistilno akcijo v mestu Murska Sobota, po akciji pa sledi pogostitev udeležencev na teniškem igrišču v Fazaneriji.

## 210 VOJNIH INVALIDOV V POMURJU

Pro vsej državi je v Zvezo društev vojnih invalidov Slovenije vključenih 6835 članic in članov (2772 vojaških vojnih invalidov, 1284 mirnodobnih invalidov vojne, 2594 upravičencev po zakonu ter 85 vojnih invalidov in vdov vojne za Slovenijo leta 1991). V Območno društvo vojnih invalidov Pomurja jih je vključenih 210. 6.marca letos so opravili redni letni občni zbor, ki ga je sklical predsednik društva Leopold Červek.

Na zboru sta bila tudi predsednik in tajnik Zveze društev vojnih invalidov Slovenije Ivan Pivk in Vladimir Pegan, predstavnik ptujskega in mariborskega društva ter predsednik soboške borčevske organizacije Štefan Žekš. Po trditvi predsednika ODVI Pomurja Leopolda Črveka, je bilo lansko Evropsko leto invalidov zanje zelo uspešno po vsebinski, organizacijski in finančni plati.

V sodelovanju s turističnim društvom Murska Sobota načrtujemo tudi izbor najlepše ulice v mestu Murska Sobota, o čemer bomo občane še posebej obvestili.

V drugi polovici leta bodo stekle priprave glede aktivnosti ob tednu starejših občanov, ko obiščemo najstarejša občanko in občana mesta Murska Sobota ter ju obdarimo. Istočasno obdarimo tudi socialno ogrožene starejše občane, jim razdelimo pakete, ob zaključku aktivnosti pa sledi skupno srečanje, ko pripravimo pogostitev z zabavnim programom.

Tajnik Mestnih četrti Murska Sobota  
Zoran Hobljaj

## GRAJSKI VEČER

V dvorcu Rakičan pri Murski Soboti je IC Rakičan v prizadevanjih, da bi delček grajskih soban ponovno oživel in bi se vanje spet naselil duh salonskega druženja, pripravil grajski večer.

Prizorišče dogajanja eminentnega večera s prav takšnimi gosti z modno revijo in predstavitev biserov - od njihovega nastajanja (beri: rasti) v južnem Pacifiku do izdelkov iz njih, je bil Modri salon omenjenega dvorca. Tam sicer že nekaj let poteka niz izobraževalnih in družabnih aktivnosti.



Kot se za grajski večer spodobi, se je vse začelo že pred vstopom na območje dvorca, saj je goste pri vhodu čakala kočija, ki jih je popeljala do stopnic, ki so vodile v dvorec. Potem je grajski vratar graščaku in graščakinji - v njunih vlogah sta bila tudi letos Vesna Laissani, vodja IC Rakičan in Ivan Karoli, upravljalec dvorca, napovedal vsakega gosta posebej. Ob glasbenih in recitacijskih točkah je bila ob razstavi in predstavitvi biserov Zlatarstva Mandič osrednja točka večera modna revija s prikazom oblek za svečane priložnosti blagovnih znamk tovarne Mura.

Na koncu je v ospredje stopil znani gostinec Naci Rajh s svojimi dobrotami iz grajske kuhinje. Mize, čeprav masivne in velike, so se pod težo izbranih dobrot kar šibile.



# Novosti stanovanjskega zakona

**N**ovi Stanovanjski zakon SZ-1 je bil v Državnem zboru sprejet 19. junija 2003, začel pa je veljati 14.10.2003. Zakon prinaša številne novosti in spremembe, ob vsem pa še veliko nejasnosti in težav pri samem izvajanju. Številne novosti so na področju lastninsko pravnih razmerij na skupnih delih, pri upravljanju večstanovanjskih objektov, pri najemnih razmerjih, najemniški politiki, subvencioniranju in druge novosti.

## 1. Lastninsko pravna razmerja

Poglavje o lastninskopravnih razmerjih se deli na urejanje lastninskopravnih razmerij na posameznih delih v etažni lastnini, na urejanje lastninskopravnih razmerij na skupnih delih ter na razmerja med lastnikom in najemnikom. Lastninsko pravna razmerja na posameznih delih v etažni lastnini podrobneje določa Stvarnopravni zakonik; to poglavje je zelo obsežno in ga lahko najdete v Uradnem listu RS, št. 87/02. Na novo je urejena solidarna odgovornost etažnega lastnika ali najemnika za škodo, ki jo na drugih posameznih ali skupnih delih povzročijo osebe, ki pridejo v večstanovanjsko stavbo s povabilom oziroma pozivom etažnega lastnika ali najemnika (obiski itd). Določena je tudi dolžnost etažnega lastnika, ki proda stanovanje, da mora upravnika obvestiti o spremembi lastninske pravice in mu predložiti tudi dokument, iz katerega so razvidni podatki o novem lastniku.

Pomembna novost novega zakona je rezervni sklad. V rezervnem skladu bodo lastniki dolgoročno mesečno zbirali sredstva za vzdrževanje stavb, višino sredstev pa je predpisal podzakonski akt. Cilj ustanovitve rezervnega sklada je izboljšati vzdrževanje stanovanjskih stavb, hkrati pa porazdeliti bremena lastnikov na daljše obdobje. Merila za določitev prispevka etažnega lastnika v rezervni sklad in najnižji vrednosti prispevka so določena s posebnim Pravilnikom o merilih za določitev prispevka etažnega lastnika v rezervni sklad in najnižji vrednosti prispevka (Uradni list RS, št. 11/04).

Etažni lastnik lahko uporablja stanovanje tudi za opravljanje dovoljene dejavnosti v delu stanovanja, če izpolnjuje predpisane pogoje. Za pridobitev dovoljenja za opravljanje dovoljene dejavnosti mora lastnik stanovanja pridobiti soglasja etažnih lastnikov, katerih solastniški deleži predstavljajo več kot polovico etažne lastnine v večstanovanjski stavbi. Etažni lastnik lahko vloži vlogo za pridobitev dovoljenja za opravljanje dovoljene dejavnosti pri Javnem stanovanjskem skladu Mestne občine Murska Sobota, Kardoševa 2, M. Sobota, če se stanovanje nahaja v Mestni občini Murska Sobota oz. na Upravni enoti Murska Sobota, če se stanovanje nahaja izven območja MO M. Sobota in spada pod UE M. Sobota.

Če lastnik svoj posamezni del odda v najem, lahko z najemno pogodbo prenese izvrševanje pravic, ki jih ima kot etažni lastnik, na najemnika.

Če lastnik odda stanovanje ali del stanovanja v najem, mora z najemnikom obvezno skleniti najemno pogodbo. Najemno pogodbo mora lastnik registrirati najkasneje v 30 dneh od datuma sklenitve pri Javnem stanovanjskem skladu Mestne občine Murska Sobota, Kardoševa 2, če se stanovanje nahaja v Mestni občini Murska Sobota oz. pri Upravni enoti Murska Sobota, če se stanovanje nahaja izven območja Mestne občine Murska Sobota. Vlogo za izdajo odločbe o vpisu v register najemnih pogodb lahko lastniki dobijo na sedežu Javnega stanovanjskega sklada ali v sprejemni pisarni Upravne enote Murska Sobota. K vlogi je potrebno priložiti najemno pogodbo v treh izvodih in soglasje

lastnika - najemodajalca v primeru, da je predlagatelj najemnik. Do vzpostavitve ustrezne baze podatkov se bo preverjalo tudi lastništvo stanovanja.

Lastniki morajo poskrbeti, da bodo najemne pogodbe vsebovale vse sestavine, ki so predpisane z 91. členom Stanovanjskega zakona, v nasprotnem primeru bo registrski organ pozval lastnika k dopolnitvi pogodbe.

- Za pomoč navajamo minimalne sestavine najemne pogodbe :
- ime in priimek lastnika stanovanja, naslov stalnega prebivališča oz. naslov sedeža in matično številko pravne osebe,
  - ime in priimek najemnika in osebe, navedene s priimkom in imenom, ki bodo skupaj z najemnikom uporabljale stanovanje, ter njihovo matično številko,
  - opis stanovanja, lega površina, struktura, komunalna opremljenost, leto zgraditve, naslov stanovanja,
  - vrsta najema po kategorijah najemnih stanovanj (neprofitno najemno stanovanje, tržno najemno stanovanje ali namensko najemno stanovanje),
  - višina najemnine z morebitno revalorizacijo ter način in roke plačevanja; v primeru neprofitnih najemnih stanovanj pa morajo biti navedeni vsi elementi za izračun neprofitne najemne (število točk, vrednost točke, uporabna stanovanjska površina, korekcijski faktor, vpliv lokacije stanovanja in letna stopnja),
  - čas trajanja najemnega razmerja, če se stanovanje oddaja za določen čas.

## 2. Upravljanje

Največ dela z uveljavitvijo novega zakona imajo upravniki. Upravnik je pooblaščenec etažnih lastnikov in jih zastopa v poslih, ki se nanašajo na upravljanje večstanovanjske stavbe. Upravnik je pooblaščen:

- da zastopa etažne lastnike pred upravnimi organi v zadevah izdaje dovoljenj in soglasij v geodetskih postopkih v zvezi z večstanovanjsko stavbo in zemljiščem,
- pripravlja načrte vzdrževanja večstanovanjske stavbe, terminski plan izvedbe in skrbi za izvedbo načrta,
- sestavlja obračune stroškov upravljanja večstanovanjske stavbe in stroške razdeli med etažne lastnike,
- poroča lastnikom o svojem delu in jim izstavi mesečne obračune in letna poročila,
- sprejema plačila etažnih lastnikov na podlagi mesečnega obračuna in plačuje obveznosti iz pogodb sklenjenih s tretjimi osebami,
- opravi oštevilčenje in označitev stanovanj in drugih prostorov ter zbira podatke, potrebne za prijavo vpisa registrskih podatkov v kataster stavb,
- druga opravila, določena s pogodbo o opravljanju upravniških storitev.

Upravnik je na podlagi stanovanjskega zakona pooblaščen za obdelavo osebnih podatkov, ki jih je dolžan zbirati, voditi in posredovati pristojnim organom, določenim z zakonom.

Upravnik mora po novem zakonu na predlog lastnikov pripraviti za vse stavbe načrt vzdrževalnih del za obdobje najmanj enega leta do največ petih let, ki ga bodo sprejeli etažni lastniki na zboru lastnikov. Načrt vzdrževalnih del je potreben zaradi koriščenja sredstev iz rezervnega sklada, saj se le ta lahko koristijo za dela, ki so bila določena z načrtom vzdrževanja ali izjemoma za nujna vzdrževalna dela.

Upravnik mora za vplačila v rezervni sklad odpreti poseben



transakcijski račun in v okviru tega voditi ločeno knjigovodsko evidenco. Z denarnimi sredstvi rezervnega sklada gospodari upravnik. Osnova za vplačila v rezervni sklad so odvisna od starosti stavbe in že opravljenih vzdrževalnih del na njih. Za stanovanjske stavbe stare do 10 let ni treba vplačevati sredstev v rezervni sklad. Sredstva vplačana v rezervni sklad niso izplačljiva v primeru prodaje stanovanja.

Etažni lastniki morajo v skladu z novim stanovanjskim zakonom in stvarnopravnim zakonikom skleniti pogodbo o medsebojnih razmerjih, s katero uredijo način upravljanja in rabe večstanovanjske stavbe. Vzorec te pogodbe je etažnim lastnikom posredoval upravnik. S pogodbo lastniki uredijo način upravljanja in rabe stavbe. Za njeno sklenitev in za morebitne kasnejše spremembe je potrebno soglasje vseh lastnikov stavbe. V kolikor se pogodba v roku, določenem v zakonu, ne sprejme lahko vsak etažni lastnik predlaga, da pogodbo nadomesti odločba sodišča v nepravdnem postopku. Nesklenitev pogodbe se sankcionira v skladu z zakonom.

Upravnik mora v skladu z novim zakonom poskrbeti, da bodo vsa stanovanja, ki jih upravlja, oštevilčena. Oštevilčenje določa poseben podzakonski akt pravilnik o označevanju, stroške za izvedbo oštevilčenja pa nosijo lastniki.

Upravnik enkrat letno skliče zbor lastnikov s pisnim vabilom, ki ga pošlje najmanj 14 dni pred zborom. Zbor etažnih lastnikov veljavno odloča, če so na zboru prisotni lastniki, katerih delež lastništva skupaj predstavlja več kot polovico lastništva večstanovanjske stavbe. Če zbor ni sklepčen upravnik, čez 14 dni skliče nov zbor, na katerem se veljavno odloča z večino prisotnih etažnih lastnikov.

### 3. Najemna razmerja in najemnine

Novi stanovanjski zakon določa novo vrsto najemnih stanovanj: neprofitna najemna stanovanja (prej socialna in neprofitna), tržna najemna stanovanja (prej profitna), službena najemna stanovanja in namenska najemna stanovanja (kamor spadajo stanovanja namenjena institucionalnemu varstvu starejših oseb, upokojujencem in posebnim skupinam odraslega prebivalstva).

Lastnik je dolžan za stanovanje, ki ga oddaja v najem, skleniti najemno pogodbo. Najemna pogodba mora vsebovati zgoraj že omenjene sestavine. Novi zakon je kot novost uvedel tudi nove odpovedne razloge, poleg dosedanjih - to je neplačevanje najemnine in ostalih stroškov, povzročanje nemira, nezakonita uporaba stanovanja tuje osebe, oddaja v podnajem brez soglasja lastnika in drugo - lahko lastnik najemno pogodbo odpove tudi v primeru, če le ta stanovanja ne uporablja (če stanovanja ne prične uporabljati v 30 dneh od sklenitve najemne pogodbe) ali če neha uporabljati stanovanje in brez presledka tri mesece ne stanuje v njem. Odpovedni razlog je tudi, če najemnik lastniku posreduje lažne podatke, ki so osnova za pridobitev pravice do subvencionirane najemnine.

Za uporabo stanovanja lastnik stanovanja najemniku zaračunava najemnino. Poznamo dve vrsti najemnin, in sicer neprofitna najemnina (ki jo določa metodologija za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih) in prosto oblikovana najemnina (za službena, tržna in namenska najemna stanovanja).

Osnova za izračun neprofitne najemnine je vrednost stanovanja. Vrednost stanovanja kot osnova so določili na podlagi naslednje enačbe:

$VREDNOST = \text{številto točk} \times \text{vrednost točke} \times \text{uporabna stanovanjska površina} \times \text{vpliv velikosti (korekcijski faktor)} \times \text{vpliv lokacije stanovanja}$ .

Neprofitna najemnina je oblikovana na stroškovni ravni in

pokriva stroške vzdrževanja, stroške upravnških storitev, amortizacijo in stroške financiranja. Zakon predpisuje najvišjo dovoljeno stopnjo za neprofitne najemnine, in sicer v višini 4,68% letno od vrednosti stanovanja. Uskladitev neprofitnih najemnin na najvišjo dovoljeno stopnjo naj bi bila postopna, končne predvidene najemnine pa dosežene do konca leta 2006.

Do konca leta 2004 še velja sistem oblikovanja najemnin, kot ga določa še stari 63. člen stanovanjskega zakona in podzakonski akt Metodologija za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih (Uradni list RS, št. 23/00). Ustavni sodišče Republike Slovenije je v začetku leta 2003 sprejelo odločbo, v kateri je razveljavilo določbo starega stanovanjskega zakona in s tem poenotilo enotno vrednost točke za vsa stanovanja na 2,63 EUR, razen za najemnike, ki so upravičeni do znižane neprofitne najemnine.

Tudi novo sprejeti stanovanjski zakon je sledil določbi, da velja enotna vrednost točke 2,63 EUR in najvišji dovoljeni stopnji najemnine - to je 4,68% od vrednosti stanovanja letno.

Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota s 1.1.2004 najemnin ni podražil, le uskladil jih je s predpisi. Dvig najemnin predvidevamo s 1.1.2005, vendar v manjši meri; o tem bomo najemnike predhodno obvestili.

Res pa je, da so nekateri lastniki, predvsem podjetja in nekatere manjše občine bivše občine Murska Sobota, podražili najemnine za cca. 30%.

### Subvencioniranje najemnin

Sistem subvencioniranja neprofitnih najemnin velja od maja 2000 v skladu z Navodilom o načinu uveljavljanja znižane neprofitne najemnine za upravičence do najema socialnega stanovanja (Uradni list RS, št. 42/00). Upravičenci do znižane neprofitne najemnine so najemniki neprofitnih in socialnih stanovanj, katerih povprečni dohodki v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo vloge ne presegajo predpisanega cenzusa za dodelitev socialnega stanovanja v najem. Upravičenci lahko vložijo vlogo na občini, kjer se stanovanje nahaja.

S 1.1.2005 bo začel veljati nov sistem subvencioniranja, ki bo poenoten. Dosedaj so upravičenci vlagali prošnje za dodatek k plačilu najemnine na Centrih za socialno delo, vlogo za znižano neprofitno najemnino pa na občinah. Ta sistem bo po novem združen, odločbe se bodo izdajale za obdobje enega leta, kandidati za subvencije pa bodo morali poleg osebnih prejemkov prikazati tudi druge občasne prihodke, vrednost premoženja in drugo.

Andreja Kuhar

### NAJAVA JAVNEGA RAZPISA

V skladu z 9. členom Pravilnika o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa (Uradni list RS, št. 6/03 in 97/03) objavljamo najavo JAVNEGA RAZPISA ZA IZBIRO JAVNIH KULTURNIH IN MLADINSKIH PROGRAMOV OZIROMA PROJEKTOV, KI JIH BO V LETU 2004 SOFINANCIRALA MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA IZ DELA PRORAČUNA, NAMENJENEGA ZA KULTURNE DEJAVNOSTI IN DEJAVNOSTI MLADIH. Javni razpis bo objavljen v Uradnem listu RS in na spletnih straneh Mestne občine Murska Sobota [www.murska-sobota.si](http://www.murska-sobota.si), 23. 4. 2004.

Mestna občina Murska Sobota



Komisija za nagrade in priznanja Mestne občine Murska Sobota na podlagi 9. člena Odloka o priznanjih Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 33/97) objavlja

**RAZPIS ZA VLOŽITEV PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 2004**

Priznanja Mestne občine Murska Sobota so:  
 Častni občan Mestne občine Murska Sobota  
 Plaketa Mestne občine Murska Sobota  
 Zahvalna listina Mestne občine Murska Sobota

Naziv častni občan Mestne občine Murska Sobota se podeli posamezniku za zasluge, ki imajo trajen pomen za ugled in promocijo Mestne občine Murska Sobota. Ta naziv se lahko podeli tudi tujemu državljanu.

Plaketa Mestne občine Murska Sobota se v obliki denarne nagrade podeljuje posameznikom, skupinam občanov ter društev za življenjsko delo, za večletne uspehe trajnejšega pomena, za vrhunske uspehe in dosežke ter kot spodbuda za nadaljnje delo.

Zahvalna listina Mestne občine Murska Sobota se podeljuje posameznikom, družbam, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za pomembne uspehe in dosežke na posameznih področjih življenja in dela, ki prispevajo k nadaljnjemu razvoju in ugledu Mestne občine Murska Sobota.

Predloge za podelitev priznanj Mestne občine Murska Sobota lahko podajo posamezniki, družbe, zavodi, politične stranke in druge organizacije in skupnosti, društva ter organi lokalne skupnosti.

Predloge s pisno obrazložitvijo pošljite v roku 30 dni po dnevu objave na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Karloška 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: »Predlogi za podelitev priznanj Mestne občine Murska Sobota«.

Na podlagi 3. člena Odloka o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Mestne občine Murska Sobota (Ur. list RS, št. 86/02) Komisija za vračanje vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Mestne občine Murska Sobota

**POZIVA**

upravičence za vračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Mestne občine Murska Sobota, ki so vlagali v obdobju od 01.01.1974 do 06.04.1998

da od 15.03.2004 do 30.04.2004 posredujejo potrebne podatke in dokazila za ugotovitev osnove za vračilo vlaganj in višine deležev, sorazmernim vlaganjem posameznih upravičencev.

1. Upravičenci za vračilo vlaganj so fizične osebe, ki so preko občine ali krajevnih skupnosti sklepale pogodbe o investicijah v telekomunikacijsko omrežje na območju Mestne občine Murska Sobota, in sicer s pravnimi predniki Telekom Slovenije in Samoupravnimi interesnimi skupnostmi za PTT promet.
2. Zavezanec za vračilo vlaganj postane Mestna občina Murska Sobota z dnem, ko prejme zneske vračila vlaganj od Republike Slovenije in bo pričela vračati vračila v 30 dneh po prejemu vračila iz sklada Republike Slovenije.
3. Pravico do vlaganj imajo tudi pravni nasledniki upravičencev, ki morajo dokazati obstoj pravnega nasledstva.
4. Komisija bo seznam fizičnih oseb, ki nastopajo kot dejanski končni upravičenci, objavila na krajevno običajen način (na oglasni deski uprave Mestne občine, Mestnih četrtih ter v Krajevnih skupnostih) v roku dveh mesecev po sklenitvi pisne poravnave med Mestno občino Murska Sobota in pristojnim pravobranilcem ali po pravnomočno končanem sodnem postopku za določitev odškodnine.
5. Informacije in vloge so na voljo na sedežu Mestne četrti Murska Sobota, Trg zmage 4, Murska Sobota in na sedežih Krajevnih skupnosti.
6. Posamezniki, ki so sklepali individualne pogodbe o vlaganju v telekomunikacijsko omrežje s pravnimi predniki Telekom Slovenije d.d. ali SIS za poštni, telegrafski in telefonski promet, morajo svoje zahteve vložiti pri Državnem pravobranilstvu, Zunanji oddelek Murska Sobota, Kocljeva 1/a, 9000 Murska Sobota.

Komisija za vračanje vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Mestne občine Murska Sobota

**VLOGA ZA VRAČILO VLAGANJ V JAVNO TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE**

Na podlagi Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (Ur.list št.58/02 in 55/03) in Odloka o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Mestne občine Murska Sobota (Ur.list št. 86/02). Vloga čitljivo izpolnite s točnimi in resničnimi podatki.

**1. Podatki o vlagatelju:**

Ime in Priimek: .....  
 Datum rojstva: .....  
 EMŠO: .....  
 Naslov stalnega bivališča: .....  
 Davčna številka: .....  
 Račun na katerega bo občina nakazala sredstva: .....  
 odprt pri: .....

**2. Podatki o sklenjeni pogodbi:**

Št. pogodbe: ..... datum sklenitve: .....  
 Krajevna skupnost, s katero je bila sklenjena pogodba: .....

**3. Vlaganja v izgradnjo:**

**VLAGANJA V DENARJU**

Obrok	Višini obroka	Datum plačila	Vrednost v DEM na dan plačila- sr.tečaj
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
Skupaj:			I Skupaj:

**VLAGANJA V DELU:**

- število opravljenih ur po pogodbi: .....
- dejansko opravljene ure: .....
- obdobje opravljenih ur (mesec/leto): .....
- vrednost opravljene ure po pogodbi: ..... SIT
- skupaj vrednost opravljenih ur: ..... SIT

**DRUGA VLAGANJA:**

(Navedite in ovrednotite v DEM ter priložite dokazila).

**4. Priloge (označite s križcem pred prilogo, ki jo prilagate)**

- Pogodba
- Dokazilo o plačilu priključnine in prispevku SIS, vkolikor sta bila plačana
- Položnice število: .....
- Zaključno poročilo
- Potrdilo o prevzemu nasledstva
- Pisni dogovor o zastopanju večih upravičencev
- Potrdilo Telekom Slovenije o času priključitve na telefonsko omrežje (dobite ga na Telekomu)
- Če je vlagatelj druga oseba, kot je sklenila pogodbo, je potrebno priložiti dokazilo o pravnem nasledstvu (sklep sodišča o dedovanju, kupoprodajna pogodba...) Pisni dogovor o zastopanju več upravičencev se naredi in priloži, če je na primer več dedičev ali pa bi bilo več vlagateljev za en priključek.

Kraj in datum:

Podpis:



## PRORAČUN MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 2004

Mestni svet Mestne občine Murska Sobota je na svoji 12. redni seji, dne 25.03.2004 sprejel Odlok o proračun Mestne občine Murska Sobota za leto 2004 skupaj s vsemi zakonsko zahtevanimi prilogami. Prihodki in odhodki proračuna znašajo 3.904.706.000,00 SIT kar pomeni, da je proračun izravnani.

Posebnost letošnjega proračuna je že sama višina, ki v veliki meri izhaja iz predvidenega refinanciranja starih dolgoročnih kreditov najetih v letih 1998, 1999 in 2001. Predvideno je najetje novega dolgoročnega kredita v višini 450.000.000,00 SIT pod bistveno ugodnejšimi pogoji kot so veljali v času najemanja starih kreditov, ter poplačilo še neodplačanih anuitet starih kreditov. Na ta način bo bistveno pocenjena dosedanja zadolžitve občine, hkrati pa močno znižan letni obseg obveznosti občine iz tega naslova, kar daje možnost dodatne zadolžitve za pokrivanje investicijskih odhodkov v višini 200.000.000,00 SIT.

### A. PRIHODKI

Prihodki proračuna za leto 2004 znašajo 3.904.706.000,00 SIT, kar je razvidno iz naslednje razpredelnice:

Konto	Naziv prihodka	Proračun 2003	Proračun 2004	Indeks
70	Davčni prihodka bilanca prihodkov	1.828.248.000,00	1.976.743.000,00	108,12
71	Nedavčni prihodka bilanca prihodkov	535.778.000,00	531.358.000,00	99,17
72	Kapitalski prihodka bilanca prihodkov	204.050.000,00	173.400.000,00	84,97
73	Prejete donacije bilanca prihodkov		80.000,00	
74	Transferni prihodka bilanca prihodkov	464.812.000,00	533.142.000,00	114,70
75	Vračila posojil račun finančnih terjatev	13.000.000,00	11.000.000,00	84,61
50	Najeti krediti račun financiranja		650.000.000,00	
90	Koriščenje presežkov preteklih let	132.834.000,00	28.983.000,00	21,81
SKUPAJ PRIHODKI		3.178.722.000,00	3.904.706.000,00	122,83

**70 - Davčni prihodka** v znesku 1.976.743.000,00 SIT predstavljajo največji delež izvornih prihodkov, pri čemer so najpomembnejše postavke dohodnina (1.480.923.000,00 SIT), davki na nepremičnine (225.840.000,00 SIT) ter drugi davki na uporabo blaga in storitev (158.530.000,00 SIT).

**71 - Nedavčni prihodka** so planirani v višini 531.358.000,00 SIT. Ob prihodkih od premoženja, ki obsegajo prihodke od koncesij ter nekaj drugih manjših prihodkov iz premoženja (skupno so planirani v višini 72.530.000,00 SIT), predstavljajo največji delež znotraj te skupine prihodkov drugi nedavčni prihodka (419.945.000,00 SIT). Komunalni prispevki so pri tem planirani v višini 250.000.000,00 SIT, prispevki in plačila občanov za sofinanciranje komunalne infrastrukture v višini 32.600.000,00 SIT ter predvideno sofinanciranje izgradnje PIŠK s strani ostalih pomurskih občin v višini 65.000.000,00 SIT.

**72 - Kapitalski prihodka** obsegajo prodajo zgradb in prostorov (40.200.000,00 SIT) ter prodajo stavbnih zemljišč (133.200.000,00 SIT) oziroma skupno 173.400.000,00 SIT.

**73 - Prejete donacije** so planirane v krajevnih skupnostih v znesku 80.000,00 SIT.

**74 - Transferni prihodka** se predvidevajo v višini 533.142.000,00 SIT in so v primerjavi s lanskim proračunom višji za 14,7 %. Relativno veliko povečanje teh prihodkov je planirano zaradi pričakovanih sredstev iz državnega proračuna za urejanje severne industrijske cone (285.000.000,00 SIT) ter drugih sredstev iz državnega proračuna za investicije (91.603.000,00 SIT). Transferni prihodka krajevnih skupnosti in mestnih četrti so predvideni v višini 70.999.000,00 SIT, Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Murska Sobota pa v višini 85.540.000,00 SIT.

### B. ODHODKI

Skupni odhodki proračuna za leto 2004 po vrstah odhodkov so naslednji:

Konto	Naziv odhodka	Proračun 2003	Proračun 2004	Indeks
40	Tekoči odhodki bilanca odhodkov	719.538.000,00	720.565.000,00	100,13
41	Tekoči transferji bilanca odhodkov	1.209.445.000,00	1.326.957.000,00	109,71
42	Investicijski odhodki bilanca odhodkov	891.975.000,00	1.086.460.000,00	121,80
43	Investicijski transferji bilanca odhodkov	291.634.000,00	254.057.000,00	87,11
44	Dana posojila račun finančnih terjatev	9.630.000,00	12.767.000,00	132,57
55	Odplačila kreditov račun financiranja	56.500.000,00	503.900.000,00	891,85
SKUPAJ ODHODKI		3.178.722.000,00	3.904.706.000,00	122,83

#### 0100 - JAVNA UPRAVA IN ORGANI MESTNE OBČINE

Za tekočo dejavnost in investicije občinske uprave, občinskih organov, financiranje delovanja KS, MČ ter političnih strank je predvideno 463.380.000,00 SIT. Pri tem je za investicijsko vzdrževanje občinske zgradbe namenjeno 12.500.000,00 SIT (obnova dela fasade) in za nakup računalniške opreme, pohištva ter telekomunikacijske opreme (zamenjava dotrajane telefonske centrale) skupno 13.100.000,00 SIT.

#### 0102 - SPLOŠNA PRORAČUNSKA REZERVACIJA

Planirana je v višini 10.269.000,00 SIT in je namenjena pokrivanju odhodkov, ki jih v fazi priprave proračuna ni bilo mogoče predvideti.

#### 0220 - OBRAMBA IN CIVILNA ZAŠČITA

Za potrebe zaščite in reševanja, vzdrževanja zaklonišč ter nakupa opreme ZIR je planirano 15.565.000,00 SIT.

#### 0320 - JAVNI RED IN VARNOST - protipožarna varnost

V planiranem znesku 28.978.000,00 SIT, ki je za 8,04 % večji kot lansko leto, je 18.000.000,00 SIT rezervirano požarni varnosti, 7.978.000,00 SIT požarni taksi in 3.000.000,00 SIT investicijskemu transferu namenjen nakupu opreme GD.

#### 0421 - GOSPODARSKE DEJAVNOSTI - kmetijstvo

Za pospeševanje proizvodnje hrane je namenjenih 11.000.000,00 SIT.

#### 0451 - GOSPODARSKE DEJAVNOSTI - cestni promet

Skupno je planiranih 285.978.000,00 SIT, pri čemer je za redno vzdrževanje občinskih cest namenjenih 46.200.000,00 SIT, za redno vzdrževanje mestnih ulic 54.000.000,00 SIT in za redno vzdrževanje javnih poti in nekategoriziranih cest 13.500.000,00 SIT. Investicije v ceste in prometno ureditev v krajevnih skupnostih so predvidene v višini 15.000.000,00 SIT ter investicije v prometno ureditev mesta 65.000.000,00 SIT. Investicijska vzdrževanja lokalnih cest, mestnih ulic in javnih poti pa znašajo 37.916.000,00 SIT. Investicijski transferi v krajevne skupnosti (prioritetni programi) so predvideni v znesku 40.000.000,00 SIT, preostanek do skupne planirane vsote namenjene urejanju cestne infrastrukture pa je namenjen izdelavi projektnih dokumentacij, nadzorom ter financiranju vzgoje in varnosti v cestnem prometu.

#### 0473 - GOSPODARSKE DEJAVNOSTI - turizem

Za potrebe turističnega društva in Pomurske turistične organizacije je planirano 5.000.000,00 SIT.

#### 0490 - OSTALE GOSPODAR. DEJAVNOSTI - pospeševanje drobnega gospodarstva

Skupno planirana sredstva 47.660.000,00 SIT so namenjena pospeševanju obrti in podjetništva (3.000.000,00 SIT), delovanju RRA Mura preko katere bo potekala nadaljnja obnova gradu Rakičan (28.600.000,00 SIT) in odplačilo nabavljene opreme izobraževalnega centra Rakičan (11.310.000,00 SIT).

#### 0491 - OSTALE GOSPODARSKE DEJAVNOSTI

To stroškovno mesto vključuje vzdrževanje zelenic in parkov v mestu (33.000.000,00 SIT), druga vzdrževalna dela na komunalnih objektih (13.669.000,00 SIT) ter vzdrževanje zelenic in parkov v krajevnih skupnostih (3.100.000,00 SIT).



**0499 - OSTALE GOSPODAR. DEJAVNOSTI - gospodarjenje s stavbnimi zemljišči**

Za nakup zgradb in prostorov je planirano 10.000.000,00 SIT pri čemer gre za dokončen odkup objekta na Lendavski ulici v katerem je delovala veterinarska postaja in je v lasti Republike Slovenije. Komunalnemu urejanju zemljišč je namenjenih 212.867.000,00 SIT in obsega ureditev komunalne infrastrukture na območju proizvodno servisne cone Noršinska, ureditvi transformatorske postaje v mestnem jedru, plačilu obveznosti urejanja ploščadi pred Pošto in NLB d.d., nadaljnji izvedbi kolesarskega prometa v M.Soboti ter financiranju individualnih komunalnih priključkov. Stroški komunalnega urejanja severne industrijske cone obsegajo 380.000.000,00 SIT, nakup stavbnih zemljišč pa 22.324.000,00 SIT. Za stroške izdelave prostorskih in tehničnih dokumentacij je še namenjenih 36.088.000,00 SIT.

**0510 - VARSTVO OKOLJA - zbiranje in ravnanje z odpadki**

V te namene je v letošnjem proračunu planirano 97.600.000,00 SIT, od tega 2.200.000,00 SIT za informiranje na področju varstva okolja, 6.900.000,00 SIT za intervencije s področja ekološke, ter 88.500.000,00 SIT za investicijski transfer za zbirno sortirni center odpadkov v Puconcih.

**0520 - VARSTVO OKOLJA - ravnanje z odpadno vodo**

Planiranih 27.500.000,00 SIT je namenjeno plačilom obresti za najete kredite, ki so bili porabljeni za izgradnje kanalizacijskih omrežij v občini.

**0610 - STANOVANJSKA DEJAVNOST**

Skupno je planirano 95.100.000,00 SIT. Od tega obsega transfer Javnemu stanovanjskemu skladu Mestne občine Murska Sobota 85.340.000,00 SIT (v enakem znesku je izkazan tudi na prihodkovni strani), ter materialne stroške sklada v skupni višini 9.760.000,00 SIT.

**0620 - PROSTORSKI RAZVOJ - prostorsko načrtovanje in razvoj**

Predvidena sredstva v znesku 18.500.000,00 SIT so namenjena stroškom geodetskih meritev, urejanja prostorskih planov in prostorske informacijske baze.

**0630 - STANOVANJSKE DEJAVN. IN PROSTORSKI RAZVOJ - javna razsvetljava**

Skupni planirani stroški in višini 53.005.000,00 SIT so namenjeni financiranju porabljene el.energije javnih razsvetljav (31.500.000,00 SIT), vzdrževanju javnih razsvetljav (13.300.000,00 SIT) ter investicijskim vzdrževanjem javnih razsvetljav (8.205.000,00 SIT).

**0700 - ZDRAVSTVO**

Za stroške mrljskih ogledov je predvideno 3.200.000,00 SIT in za investicijski transfer v zdravstvu 9.471.000,00 SIT. Ta obsega nabavo vozila za potrebe patronažne službe, zamenjavo dela oken na zgradbi splošne medicine in nabavo zobozdravstvenega stola v zdravstvenem domu v M.Soboti.

**0810 - DEJAVNOST NA PODROČJU ŠPORTA IN REKREACIJE**

Skupno je za to dejavnost namenjeno 86.360.000,00 SIT. Pri tem obsegajo sredstva za delovanje športne zveze 7.072.000,00 SIT, sredstva za kategorizirane športnike 5.480.000,00 SIT, najemnine za športne objekte 7.500.000,00 SIT, dotacije športnim društvom 46.300.000,00 SIT ter ostali skupni stroški na področju športa 8.431.000,00 SIT. Za plačilo letos zapadlih obveznosti urejanja zunanjih igrišč pri OŠ III. je namenjenih 3.688.000,00 SIT in za investicijske transfere 8.000.000,00 SIT. Ti obsegajo urejanje garderob Kajak kanu kluba Mura Krog, gradnjo plinske kotlovnice v TVD Partizan, adaptacijo trim steze v M.Soboti, adaptacijo igrišča v športnem centru v Černelavcih ter nabavo rokoborskih blazin.

**0820 - KULTURNE DEJAVNOSTI**

Za potrebe kulturnih dejavnosti je namenjeno 174.231.000,00 SIT. Največji delež pri tem obsegajo materialni stroški, plače in prispevki zaposlenih v Pokrajinski in študijski knjižnici (83.770.000,00 SIT), sredstva za delovanje Zveze kulturnih društev (18.678.000,00 SIT) ter sredstva za delovanje ostalih kulturnih društev (23.800.000,00 SIT). Investicijska vlaganja v kulturi obsegajo nakup opreme za PIŠK (21.615.000,00 SIT), nakup knjig v PIŠK (7.931.000 SIT), obnovo prostorov v gradu M.Sobota, ki jih je PIŠK izpraznila (6.013.000,00 SIT) ter nekaj manjših investicijskih transferov drugih neprofitnih organizacij

v kulturi v skupnem znesku 4.966.000,00 SIT.

**0830 - OSTALE DEJAVNOSTI - založništvo**

Za stroške tiskanja "Soboških novin" je planirano 3.500.000,00 SIT.

**0840 - OSTALE DEJAVNOSTI - neprofitne organizacije in društva**

Skupno je predvideno 39.418.000,00 SIT in sicer 4.800.000,00 SIT za dejavnost mladih, 4.690.000,00 SIT za preventivne programe na področju zdravstvenega varstva in 14.900.000,00 SIT za preventivne programe na področju socialnega varstva. Ostalo obsegajo sredstva za delovanje Mladinskega informativnega in kulturnega kluba M.Sobota.

**0911 - IZOBRAŽEVANJE - predšolska vzgoja**

Največji stroški v proračunu so prav na tem področju saj je planirano skupno 502.254.000,00 SIT odhodkov. Pri tem je za pokrivanje razlike med ceno programa vrtca in staršev zagotovljenih 339.500.000,00 SIT, ter za pokrivanje ekonomske cene vrtca 145.500.000,00 SIT. Za nujno potrebna investicijska vlaganja, ki obsegajo različne sanacije v vrtcih je planirano 13.500.000,00 SIT, za jelkovanje in druge stroške predšolskih otrok pa 3.254.000,00 SIT.

**0912 - IZOBRAŽEVANJE - osnovnošolsko izobraževanje**

V skupnem znesku 175.925.000,00 SIT je za regresiranje prevozov otrok v šole predvideno 25.900.000,00 SIT, za znanost 3.650.000,00 SIT, za plače, prispevke in materialne stroške nadstandardnih programov osnovnih šol 93.775.000,00 SIT, ter razširjene dejavnosti osnovnih šol 13.500.000,00 SIT. Za potrebe prehoda na devet letno izobraževanje je na OŠ I. v M.Soboti predvidena investicija v višini 17.000.000,00 SIT, ki obsega gradnjo požarno sekundarnih stopnic ter zamenjavo oken na severni strani objekta. Investicijski transferi na področju izobraževanja so planirani v višini 21.000.000,00 SIT in bodo dodeljeni na podlagi javnega razpisa z upoštevanjem prednostnih potreb posamezne osnovne šole.

**0920 - IZOBRAŽEVANJE - ostale dejavnosti**

Postavka vključuje kadrovske štipendije (3.200.000,00 SIT), štipendije namenjene deficitarnim poklicem v občini (15.500.000,00 SIT), sredstva za programe tehnične kulture (8.800.000,00 SIT), materialne stroške Glasbene šole (10.553.000,00 SIT), materialne stroške Ljudske univerze (9.330.000,00 SIT) in izdelavo projektne dokumentacije gradnje nove Glasbene šole (8.670.000,00 SIT).

**1000 - SOCIALNA VARNOST**

Potrebe te dejavnosti se vsako leto močno povečujejo, kar kaže na šibak gospodarski položaj v občini. Letos je tako za te potrebe planirano skupno 197.665.000,00 SIT. Od tega za oskrbne stroške v socialnih ustanovah 36.000.000,00 SIT, za subvencije stanarin za socialno ogrožene osebe 26.000.000,00 SIT, za teden starejših občanov in enkratne denarne pomoči socialno ogroženim 7.703.000,00 SIT, za javna dela 7.600.000,00 SIT ter za zdravstvene prispevke občanov brez lastnih virov 76.000.000,00 SIT. Za delovanje Centra za socialno delo je predvidenih 39.872.000,00 SIT in za investicijska transfera Društvu slepih in slabovidnih ter Društvu paraplegikov pomurske regije 3.100.000,00 SIT.

Globalno so odhodki proračuna razdeljeni na investicijske odhodke in investicijske transferje, ki obsegajo 38%, ter tekoče odhodke in tekoče transferje, ki predstavljajo ostali del odhodkov proračuna v višini 62%. Slednji so v veliki meri zakonsko pogojeni in predstavljajo fiksni del proračuna. Njihovo financiranje bi naj bilo zagotovljeno z primerno porabo, ki znaša po izračunih Ministrstva za finance Republike Slovenije v letu 2004 za mestno občino 1.816.804.000,00 SIT. Ta znesek pa je za cca.250.000.000,00 SIT manjši od dejansko potrebnih sredstev za zagotavljanje zakonsko naloženih obveznosti, kar bo v letošnjem letu predstavljalo za občino dodaten problem. Kaže pa tudi na dejansko neskladje pri financiranju občin, predvsem tistih, kjer imajo sedež institucije regionalnega značaja.

Investicijski del pa je naravnani v intenzivnejše ustvarjanje pogojev za zagon gospodarstva, ki je imel začetek v odprtju podjetniškega inkubatorja, letos pa se nadaljuje z komunalno ureditvijo obrtne cone "Noršinska" in še posebej Severne industrijske cone (380.000.000,00 SIT). Ta v bistvu predstavlja osrednji del proračuna za leto 2004 oziroma prizadevanj k boljšemu standardu občanov mestne občine Murska Sobota in širše pomurske regije.

Oddelek za proračun in finance



# POROČILO O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI PITNE VODE IN VARNOSTI VODOPRESKRBE ZA MESTNI VODOVOD MURSKA SOBOTA V LETU 2003

Mestni vodovod Murska Sobota oskrbuje približno 22 500 prebivalcev v občinah M.Sobota, Moravske Toplice, Puconci in Cankova ter tudi gospodarstvo v teh občinah.

Napajalna voda je podtalnica, ki se zajema v črpališčih Krog, Fazanerija in Črnske meje. Največja količina vode se črpa v črpališču Krog. Iz črpališč Črnske meje in Fazanerija se voda v večjih količinah črpa samo v primeru večje porabe v sušnih obdobjih. V letu 2003 je po podatkih javnega podjetja Komunala d.o.o. Murska Sobota načrpano skupaj 2.791.879m<sup>3</sup> od tega 76,7% iz črpališča Krog, 14,4% iz črpališča Črnske meje in 8,9% iz črpališča Fazanerija.

Prilava vode se ne izvaja. Za dezinfekcijo s plinskim klorom je v črpališčih Krog in Črnske meje postavljena klorirna naprava, ki se z minimalnim doziranje klor približno 0,1mg/l vzdržuje za primer večjih del na omrežju ali druge nepredvidene dogodke, ko bi lahko prišlo do bakteriološkega onesnaženja vode.

Vodovarstveni pasovi so sprejeti z občinskim odlokom, predpisani režim v varstvenih pasovih pa se ne izvaja v celoti.

Zdravstveno ustreznost pitne vode kontrolira ZZV M.Sobota, ki tedensko odvzame 5 vzorcev za redne bakteriološke preiskave (po 1 vzorec na črpališčih in 3 vzorci na omrežju) ter izmenoma po 1 oz. 2 vzorca tedensko za redne kemične preiskave. Štirikrat letno se naredijo občasne (razširjene) bakteriološke in kemične analize.

V letu 2003 je bilo odvzeto 260 vzorcev pitne vode za bakteriološke in 89 vzorcev za kemične analize. Bakteriološko so bili oporečni trije (1,1%) vzorci in sicer zaradi povečanega števila mikroorganizmov. Vsi oporečni vzorci so bili odvzeti na omrežju (vrtec Talanijeva in bolnišnična kuhinja Rakičan - v času preurejanja).

Kemično oporečnih je bilo 16 vzorcev (20,0%):

- **na črpališču Črnske Meje** so bili oporečni 4-je vzorci zaradi povečane vsebnosti desetil atrazina - vsi ti vzorci so bili odvzeti v okviru spremljanja gibanja koncentracije pesticidov in ne v okviru sistematskega nadzora. V tem črpališču je bilo oporečnih še 6 vzorcev in sicer 5 zaradi povečane vsebnosti nitratov in en vzorec zaradi zvišane koncentracije amonija.
- **na črpališču Fazanerija** sta bila oporečna 2 vzorca zaradi presežene vrednosti atrazina.

Pri odvzemu kontrolnega vzorca na vsebnost amonija v črpališču Črnske meje in na omrežju so bile koncentracije amonija v dovoljenih mejah.

Na omrežju je bil kemično oporečen samo en vzorec zaradi povečane koncentracije amonija. Pri naslednjih vzorcih povečanih koncentracij ni bilo.

Tudi vzorec vode odvzet za analizo na vsebnost parazitov in njihovih razvojnih oblik je bil neoporečen.

V tabelah je prikazano gibanje vsebnosti atrazina in njegovega metabolita desetetil-atrazina v obeh omenjenih črpališčih ter v omrežju od leta 1997 naprej.

Vsebnosti atrazina in njegovih metabolitov ter nitratov v Mestnem vodovodu Murska Sobota - črpališče Črnske Meje:

## Atrazin - izraženo v µg/l (normativ 0.1 µg/l)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	avg	sep	okt	nov	dec
1997						0,08				0,10	
1998											
1999										0,13	
2000			0,10			0,09				0,05	
2001			<0,05				<0,03		<0,05		
2002		<0,03				<0,05			<0,03	<0,03	<0,03
2003		<0,03	<0,03			<0,03				<0,03	

## Desetil-Atrazin - izraženo v µg/l (normativ - 0,1 µg/l)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	avg	sep	okt	nov	dec
1997						0,07				0,44	
1998											
1999										0,30	
2000			0,28			0,22				0,26	
2001			0,30					0,23	0,22		
2002		0,18				0,2			0,18	0,2	0,17
2003		0,2	0,18			0,14				0,17	

## Nitrati - izraženo v mg/l (normativ 50 mg/l)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	avg	sep	okt	nov	dec	povp.	
1997	48,7	50,9		42,1	39,4	39	46,5		40			43,8	
1998								40				40	
1999						38	34			31,4		34,5	
2000					33,6	33,6	38,5	38	31,4			35,0	
2001			38						44,2			41,1	
2002		41,5	61,9	46,9	54	42	49,1	40,2	39,8	51,3		47,4	
2003	65	52,2	50,4	48,2	57,9	42	45	41,1	48,6	48,6	46	45,1	49,2

Vsebnosti atrazina in njegovih metabolitov v Mestnem vodovodu Murska Sobota-črpališče Fazanerija:

## Atrazin - izraženo v µg/l (normativ 0.1 µg/l)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	avg	sep	okt	nov	dec
1997							0,27			0,27	
1998											
1999			0,24								
2000			0,10			0,11			0,11		
2001			0,12					0,14	0,14		
2002		0,08				0,09			0,1		
2003		0,11	0,06			0,06			0,13		

## Desetil-Atrazin - izraženo v µg/l (normativ - 0,1 µg/l)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	avg	sep	okt	nov	dec
1997							0,23			0,22	
1998											
1999			0,13								
2000			0,11			0,10			0,11		
2001			0,16					0,12	0,09		
2002		0,08				0,1			0,06		
2003		0,08	0,07			0,06			0,08		

Vsebnosti atrazina in njegovih metabolitov ter nitratov - M.V. M. Sobota Omrežje:

## Atrazin - izraženo v µg/l (normativ 0.1 µg/l)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	avg	sep	okt	nov	dec
1997										0,06	
1998											
1999											
2000								<0,03		0,07	
2001		<0,03			<0,03			<0,03	<0,03	<0,03	<0,03
2002		<0,03			<0,03			0,12	<0,03	<0,03	<0,03
2003		<0,03	<0,03					<0,03		0,08	

## Desetil-Atrazin - izraženo v µg/l (normativ - 0,1 µg/l)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	avg	sep	okt	nov	dec
1997										0,09	
1998											
1999											
2000								0,10		0,23	
2001	0,13				0,07			0,09	<0,03	0,07	
2002		<0,03			0,09			0,11		<0,03	0,05
2003		<0,05	<0,03					<0,05		<0,05	



**Nitrati - izraženo v mg/l (normativ 50 mg/l)**

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	popv.
1997	23,5		15,1	13,3	23		20,8	16,3	12		9	8	15,7
1998				22		77		15,5					38,2
1999						15		34				20,3	23,1
2000					12,8	18,1		14,1	15		32,3		18,5
2001	16,5	30,5			23,9				18,6			22,1	22,3
2002	16,4				26,1			12,8	11,1		15,9		16,5
2003	14,1	15,9	9,7	11,9	8,0	8,8	22,1	19,9	6,6	18,1	6,2	18,1	13,3

Pri mejni vrednosti za pesticide (0,1µg/l za posamezen pesticid in 0,5µg/l za pesticide skupno) gre za načelno »ekološko« mejno vrednost, ki izhaja iz predpostavke, da naj snovi iz skupine pesticidov v pitni vodi, ne bi bilo. Svetovna zdravstvena organizacija določa kot zdravstveno problematično koncentracijo pesticida atrazina 2µg/l. To pomeni, da uživanje vode, ki vsebuje manj kot 2µg/l atrazina, po dosedanjih znanstvenih dognanjih ne predstavlja nevarnosti za zdravje.

Občasno presežene koncentracije amonija niso imele škodljivega vpliva na zdravje.

V letu 2004 se bo vsebnost pesticidov v pitni vodi na omrežju kontrolirala štirikrat s predvidenimi občasnimi analizami.

Potrebno je nadaljevati spremljanje trenda gibanja vsebnosti pesticidov na posameznih črpališčih.

V črpališčih Črnske meje in Fazanerija se zaradi intenzivnega kmetovanja v neposredni bližini vodnih zajetij, nahajajo občasno povečane koncentracije določenih pesticidov, zlasti atrazina in desetil - atrazina in nitratov. Ker dajeta ti dve črpališči manj kot 30% celotne letne količine pitne vode, z mešanjem vode iz črpališča Krog (kjer teh pesticidov ni), dosežemo, da je voda v vodovodnem sistemu neoporečna.

Po oceni Zavoda za zdravstveno varstvo iz M.Sobote je bila v letu 2003 gradbeno urejenost in sanitarno tehnično vzdrževanje zajetij, črpališč in ostalih delov vodovodnega sistema zadovoljiva. Ocenjujejo, da je bila pitna voda iz omrežja vodovoda M.Sobota zdravstveno ustrezna, predpisani režim za vodovarstveni pas pa se v celoti ne izvaja, zato ocenjujejo da je bila vodooskrba pogojno varna.

Zaradi velikega števila njiv v II. vodovarstvenem pasu Črnske meje (30 ha) in Fazanerije (12 ha) bi bilo iluzorno pričakovati, da se bo preobrazba terena zgodila čez noč. V letu 2002 smo z opozorilnimi tablami označili meje ožjega varnostnega pasu II. cona.

V letu 2002 je skrb za vode s sprejetjem Zakona o vodah (Ur.l. RS, št. 67/2002) prevzela država. Podrobni podzakonski akti o vseh postopkih upravljanja in zaščite voda še niso sprejeti.

V letu 2003 se na področju zaščite podtalnice kaj posebno konkretnega ni dogajalo. Več ali manj je minilo v pričakovanju priprave novega pravilnika o pitni vodi, ki naj bi začel veljati v začetku leta 2004.

Pomembna novost je bila sprememba zakona o zdravstveni ustreznosti živil, ki je tudi pitno vodo uvrstil med živila. S tem je upravljavcem naložil obveznost ureditve sistema notranjega nadzora po sistemu HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point). To je sistem, ki omogoča identifikacijo oz. prepoznavanje, oceno, ukrepanje in nadzor nad morebitno prisotnimi agensi v živilih, ali stanji, ki lahko ogrožajo človeka.

Boris PETRIC, univ.dipl.inž.el.ž  
KOMUNALA Javno podjetje Murska Sobota

**PREDSTAVITEV KNJIGE BRANKA ŽUNCA**

Publicist in novinar Večera Branko Žunec se že vrsto let ukvarja s temo bega možganov, v okviru katere zbira podatke o vseh doktorjih znanosti, ki izvirajo iz pomurske regije. Rezultate svojega dela je izdal v knjigi Nevidna univerza, ki so jo predstavili v soboški galeriji.



**VENČESLAV ŠPRAGER**

V začetku leta se je domači javnosti v grajski dvorani v Murski Soboti z razstavo umetniških slik predstavil Venčeslav Šprager, umetnik, ki je bil rojen na Pertoči, živi pa v Nemčiji.



Šprager se poleg slikarstva ukvarja tudi s pisateljevanjem. Je arhitekt, ki poučuje na Visoki šoli v Freisingu, poleg tega pa docent na štirinajstih ljudskih univerzah, kjer med drugim predava tudi o zgodovini umetnosti. Svoja dela je doslej predstavil na več samostojnih in skupinskih razstavah v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Švici, Lichtensteinu in v Sloveniji.

**KRAJINE POMURSKIH LIKOVNIH UMETNIKOV**

V počastitev kulturnega praznika so v Galeriji Murska Sobota odprli slikarsko razstavo pod naslovom Izkušnja krajine v slikarstvu pomurskih likovnih umetnikov. S svojimi deli se predstavlja dvanajst članov Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije, in sicer: Ignac Meden, Nikolaj Beer, Jožet Denko, Endre G`nter, Marjan Gumilar, Štafan Hauko, Zdenko Huzjan, Franc Mesarič, Ignac Meden, Suzanna Kirally Moss, Vladimir Potočnik in Mirko Rajnar. Kot je povedal ravnatelj soboške galerije mag. Franc Obal, je prav krajina eden od najbolj hvaležnih motivov v likovni umetnosti in jo je mogoče spremljati od antike pa vse do današnjih dni.



## SOBOČANI TRETJI

V organizaciji soboških zdravnikov oziroma njihovega Športnega društva DOC je v telovadnici III. soboške osemletke potekal tradicionalni turnir v malem nogometu. Udeležilo se ga je 16 ekip iz Hrvaške, Madžarske in Slovenije, od tega šest ekip zdravnikov, ostale pa so sestavljali veterani.



V absolutni razvrstitvi so imeli največ uspeha hrvaški nogometaši, ki so osvojili prvi dve mesti, tretja pa je bila ekipa Fintinga iz Murske Sobote. Med zdravniki so bili prav tako najuspešnejši Hrvati. Zmagala je ekipa DNK iz Zagreba. Tretje mesto pa je pripadlo gostiteljem - Športnemu društvu DOC.

## TURNIR V POSPEŠENEM ŠAHU



V hotelu Diana v Murski Soboti so gostili 85 šahistov iz Hrvaške, Madžarske in Slovenije, ki so se pomerili na šahovskem turnirju v pospešenem šahu.

Zasedba šahistov je bila zelo dobra, šaj so bili med njimi trije vele mojstri, sedem mednarodnih mojstrov in osem mojstrov Fide. Zmagal je Hrvat Mladen Palac, ki nastopa za Branik Maribor, sledijo pa Krunoslav Hulak (Radenska Pomgrad) in Andras Flumbort (Madžarska). Od Sobočanov velja omeniti še Mirana Zupeta, ki je osvojil 5. mesto in Tomislava Gruškovnjaka, ki je bil 8.

## ZIMSKI KROS V SOBOŠKEM PARKU

Soboški mestni park je tudi sredi letošnje zime zaživel s svojo prvo letošnjo tekaško prireditvijo - zimskim krosom. Atletski klub (AK) Pomurje - PDU je tako skupaj z Združenjem atletskih sodnikov Murska Sobota tudi letos gostil enega (5. po vrsti) od mednarodnih zimskih krosov v sezoni 2003/2004 - Mc Donalds kros pokal.



V ne preveč zimskem vremenu, brez nizkih temperatur in po dolgem času tudi brez snega, je na krožni progi s startom in ciljem pred tako imenovanim soboški radioklubom merilo moči v kar 30 različnih starostnih skupinah 112 tekačev iz Avstrije in Slovenije.

Organizacija prireditve je bila tudi letos zgledna. Najboljše rezultate med člani AK Pomurje so dosegli: Urška Martinec (pri pionirkah C na 1.000 metrov je zmagala), Geza Grabar (pri članih 35 na 8.000 metrov drugi), tretji pa so bili Matjaž Soklič pri starejših mladincih in Žinko Damir pri članih II na 4.000 metrov ter Iva Škraban pri pionirkah B na 1.000 metrov.

## ŠAHOVSKI TURNIR V BAKOVCIH

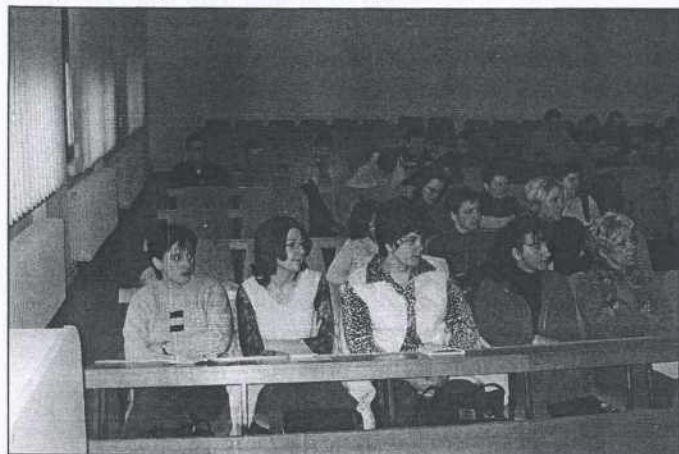
Na tradicionalnem mednarodnem konektedenskem šahovskem turnirju v Bakovcih, pripravilo ga je ŠD Radenska-Pomgrad iz Murske Sobote, je med 80 šahisti iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije imel po pričakovanju največ uspeha madžarski vele mojster Zoltan Ribli, ki nastopa za Sobočane. V devetih krogih je zbral vse možne točke. Na drugo mesto se je uvrstil Miran Zupe, ki je zbral 7 točk, prav toliko pa na tretjem mestu Lea Števanec (oba Radenska Pomgrad), ki je bila najbolje uvrščena ženska.





# Tečaj za bodoče gasilce

**G**asilci so v minulih mesecih pripravili vrsto tečajev in usposabljanj. Eno takšnih je bilo tudi v gasilskem domu v Murški Soboti, kjer je Gasilska zveza Mestne občine (GZMO) Murška Sobota začela s tečajem za »gasilca« oziroma »gasilko«.



Tečaj je obiskovalo 32 slušateljev, predvsem mladih, ki še nimajo opravljenega izpita za izprašane gasilce. Tečaj je bil na visoki strokovni ravni, saj so ga izvajali primerno usposobljeni ter izkušeni častniki gasilsko-tehnične operative. S tem se bo članstvo v gasilskih društvih mestne občine še okrepilo, zlasti pa pomladilo. Če je soditi po naši fotografiji, bo gasilska prihodnost v naši pokrajini bolj žensko obarvana kot doslej...

## SREČANJE GASILSKIH VETERANOV

**G**asilski veterani GZ MO Murška Sobota so se ponovno srečali. Za kraj druženja in obujanja spominov na čas, ko so s svojim delom in idejami sooblikovali podobo gasilstva v vseh enajstih prostovoljnih gasilskih društvih, so tokrat izbrali znani lokal Čarda v Nemčavcih.



Udeležba je bila zadovoljiva, saj se ga je ob predsedstvu in poveljstvu GZ MO udeležilo okrog 50 gasilcev - veteranov. Zbrane sta nagovorila predsednik GZ MO Štefan

Barbarič in predstavnik MO Murška Sobota - poveljnik CZ Murška Sobota Stanislav Wolf. Oba sta izpostavila vlogo in pomen negovanja gasilske tradicije, vključno z zavedanjem svojih korenin.

## LETOS PET PRIREDITEV

**P**oleg tradicionalnega občinskega tekmovanja vseh gasilskih enot, ki bo tudi letos predvidoma junija v Polani, bodo gasilska društva pripravila še štiri odmevne prireditve. V Markišavcih bodo počastili 110. obletnico, v Bakovcih in Rakičanu 80. obletnico, gasilci iz Kroga pa bodo prevzeli novo gasilsko vozilo.

## GASILCI NA INTERNETU

**G**asilska zveza MO Murška Sobota gre v korak v časom! O tem priča tudi njihova spletna stran oziroma predstavitev na svetovnem spletu. Od konca lanskega leta jih je mogoče najti na naslovu <http://www.gasilkazveza-ms.si>, kjer boste dobili tekoče informacije o delovanju zveze, predstavljena pa bodo tudi posamezna društva. Med prvimi, ki se v celoti predstavljajo, je PGD Markišavci.

Geza GRABAR

## NOVO ŠTABNO TERENSKO VOZILO CIVILNE ZAŠČITE MURSKA SOBOTA

**Z**a novo štabno terensko vozilo, namenjeno reševanju ob naravnih in drugih nesrečah, je, tako kot druge izpostave po Sloveniji, bogatejša tudi Uprava RS za zaščito in reševanje Murška Sobota oziroma tamkajšnja Civilna zaščita.



Kot je razvidno iz reorganizacije Uprave RS za zaščito in reševanje, ima soboška izpostava več pristojnosti zlasti pri zagotavljanju reševanja ob naravnih in drugih nesrečah, ob še boljši tehnični opremljenosti pa računa tudi na še večje sodelovanje s Slovensko vojsko.



## Akcija »Pridruži se nam« je izziv za mlade

potem ko je po večletnem načrtovanju in temeljnih pripravah oktobra 2003 prenehala napotitev nabornikov na obvezno služenje vojaškega roka oziroma se je zaključilo usposabljanje njene zadnje generacije, je prišlo v Slovenski vojski (SV) do precejšnjih sprememb.



Odrple so se namreč možnosti redne zaposlitve v SV. Sprva kot poklicnih vojakov, z napredovanji v vojaški strukturi in po dodatnih izobraževanjih pa tudi v podčastniške in častniške poklice. Mladi pa imajo še naprej možnost prostovoljnega služenja vojaškega roka, postanejo pa lahko tudi pogodbeni pripadniki rezervne sestave.

O omenjenih oblikah sodelovanja v SV smo se pogovarjali s stotnikom Ivanom Smodišem, vodjo skupine za pridobivanje kadrov Murska Sobota.

Kot nam je povedal sogovornik, je cilj reorganizacije naših oboroženih sil vzpostaviti številčno majhno, vendar dobro opremljeno in dobro usposobljeno vojsko. Do leta 2010 naj bi tako SV štela 8.500 pripadnikov stalne sestave oziroma poklicnih vojakov ter do 10.000 pripadnikov pogodbene rezerve.

Zanimanja za zaposlitev v vojski je veliko. Tako se je samo lansko leto, ko smo začeli z načrtnim zaposlovanjem v SV, zaposlilo čez 950 poklicnih vojakov. Tudi iz naše regije je interes izjemno velik, saj je bilo v postopek za zaposlitev vključenih kar 248 kandidatov, precej iz soboške občine. Izkušnje kažejo, da se jih okrog polovica redno zaposli, ostali imajo omejitve na predhodnih testiranjih psihofizičnih sposobnosti, na zdravniških pregledih.

Poklicni vojak Smodiš prvi, da se lahko kot poklicni vojak v SV zaposlijo mladi, fantje in dekleta, s končano najmanj IV. stopnjo splošne izobrazbe in so stari do 25 let. Posameznikom, ki so v dobri psihofizični kondiciji, tolerirajo tudi leto, dve.

Temeljno vojaško usposabljanje za tiste, ki so odslužili vojaški rok, traja 11 tednov, za ostale in dekleta pa 19 tednov. Po končanem usposabljanju ñ to za vse kandidate poteka v Centru za usposabljanje vojakov v Vipavi, so kan-

didati napoteni glede na potrebe v enotah oziroma na opravljanje delovnih mest, ki so sorodni njihovim poklicem. Vsi imajo možnost nadaljnega izobraževanja in usposabljanja, sodelovanja v različnih mirovni misijah. In glede na delovno uspešnost in pridobljeno izobrazbo tudi napredovanje v vojaški strukturi.

»Naš Oddelek za pridobivanje kadrov, ki deluje pri Generalštabu SV, kakor tudi regijske skupine, ki aktivnosti za pridobivanje novih kadrov vodimo z odličnim sodelovanjem z upravami in izpostavami za obrambo oziroma njihovimi območnimi pisarnami, odlično sodelujemo z lokalnimi skupnostmi, Zavodom RS za zaposlovanje oziroma njihovimi območnimi službami. Da bi mlade o novih možnostih za zaposlitev v SV čim bolj informirali in informacije kar najbolj približali širšemu krogu ljudi, se pojavljamo tudi na raznih javnih prireditvah,« pravi Smodiš in dodaja, da je postati poklicni vojak življenjski izziv, ki prejšnjim generacijam ni bil dan. Začel se je lani - s profesionalizacijo SV.

### Prostovoljno služenje vojaškega roka

Da osnovna pravica »služenja domovini« s profesionalizacijo SV mladim ne bi bila onemogočena, se ti lahko prostovoljno vključijo v služenje vojaškega roka. Odločijo se lahko za eno od štirih vojašnic: Bohinjska Bela, Murska Sobota, Novo mesto in Postojna. Usposabljanje kandidatov v starosti med 18 in 27 let poteka 13 tednov, v tem času pa so vojaki zdravstveno in nezgodno zavarovani, služenje vojaškega roka se jim šteje v pokojninsko dobo, upravičeni pa so tudi do denarnih prejemkov, ki skupaj v treh mesecih služenja znašajo 140 % minimalne slovenske plače. Po končanem prostovoljnem služenju vojaškega roka imajo ti prav tako možnost, da se v SV zaposlijo kot poklicni vojak ali pa postanejo njeni pogodbeni pripadniki.

### Pogodbeni pripadnik rezervne sestave







*Če vas karkoli v zvezi z omenjenimi oblikami sodelovanja v SV zanima, se lahko obrnete na Vojašnico Murska Sobota oziroma na informacijske pisarne Uprave za obrambo v Murski Soboti, Lendavi, Ljutomeru in Gornji Radgoni.*

*Informacije pa lahko dobite tudi na telefonski številki 080 13 22, na spletni strani <http://www.mors.si> ali na elektronskem naslovu [naborna.pisarna@mors.si](mailto:naborna.pisarna@mors.si).*

V pogodbeni rezervni sestavi, vsako leto Generalštab SV razpiše kontingent za izpopolnitev sestave določenega področja, lahko prostovoljno sodelujejo moški in ženske od dopolnjenega 18. leta starosti do koledarsko dopolnjenega 40. leta ženske, 50.

leta moški oziroma 60. leta, če so častniki.

Med osnovnimi pogoji, ki niso zahtevni, velja ob že omenjeni starostni omejitvi, da morajo biti kandidati v vojaški evidenci, da niso zaposleni/e ali na delu, usposabljanju ali šolanju v tujini ter da niso prednostno zaposleni/e na delovno dolžnost.

Za pripravljenost vpoklica dobivajo mesečno nadomestilo, prav tako dobijo plačilo za udeležbo na vnaprej planiranih usposabljanjih, ki so običajno ob koncih tedna, in nadomestilo plače za čas usposabljanja. Za opravljanje vojaške službe v miru, izrednih razmerah in v vojnem stanju so prav tako upravičeni do plačila, imajo pa tudi možnost napredovanja v vojaški strukturi.





## Večer spominov na SKŠ Rakičan

# BREZMEJNO BOGASTVO LJUDSKEGA IZROČILA

Na odru je nastopilo šestnajst turističnih in kulturnih društev, za povrh pa še pet skupin, ki so oživele domače obrti. Organizatorji 3. regijskega festivala ohranjanja ljudskega izročila - Srednja kmetijska šola (SKŠ) iz Rakičana - zopet potrjujejo, da bogastvo ljudskega izročila z obeh bregov Mure, pa tudi iz Porabja na Madžarskem, ne tone v pozabo. Še več: raznovrstni in odlični nastopi kar šestnajstih skupin iz prav toliko turističnih oziroma kulturnih društev na odrskih deskah nabito polne dvorane omenjene šole ter petih skupin, ki so v predzgodnjem šole prikazale nekatere domače obrti, je najlepši dokaz o bogastvu pomurskega in porabskega ljudskega izročila.

Prav z namenom, da bi ljudsko izročilo prenašali na mlajše rodove, ga torej negovali in gojili, so se po zagotovilih ravnatelja SKŠ Štefana Smodiša pred leti odločili za regijski festival. Ta je kmalu prerasel v odmevno in dobro obiskano prireditev, ki ji v regiji ni enake.

Naključje je hotelo, da je letos skoraj triurna prireditev, ki je z vsebino marsikomu, predvsem pa starejšim obiskovalcem priklicala spomine na nekdanje dni, mlade pa umestila v čas, ki ga niso doživeli, potekala na Jožefovo.

Regijski festival je v prvi vrsti namenjen ohranjanju ljudskega izročila, pa vendar je vse skupaj ocenjevala tričlanska žirija, ki ji je predsedovala etnologinja Jelka Pšajd, je za najbolj izvirni prikaz izbrala nastop »Gnes je pa četrtek« folklorne skupine kulturnega društva Štefan Raj iz Turnišča.



Tudi letos je pritegnil veliko pozornost prikaz izdelave in razstava izdelkov domačih obrti. Z obdelavo lanu so se predstavile članice Društva za kulturo in ljudsko izročilo Ižakovci; s kvačkanjem, izdelavo rož iz krep papirja in remenk Društvo za šport, kulturo in turizem Lukaj iz Motovilec; sorodno društvo z nazivom Peški, prav tako iz Motovilec, je predstavilo vezenje in pletenje iz šibja in koruznega ličja ter z rožami iz krep papirja; suho pecivo in vezene namizne prte pa so razstavile članice turističnega društva s Cankove.



Pevski, plesni, glasbeni in dramski nastopi so iz leta v leto izvirnejši. To so potrdili prav vsi nastopajoči: turistični podmladek na OŠ Veržej ter društva iz Veržeja, Dobrovnika, Radenec, Bistrice, Cvena, Moščanec, Lipovec, Beltinec, Babinec in Tešanovec, po dve skupini iz Gornjih Petrovec in Turnišča, ljudski pevci Zveze Slovencev na Madžarskem in nenazadnje še dijak SKŠ Denis Unger, ki je zaigral na harmoniko.



Svoj prispevek domačim obrtem so dodali še dijaki čebelarstva krožka SKŠ Rakičan.

Geza Grabar